

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय
संहिता, पद, जटा, घन पाठः

3.2 तृतीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - पवमानः

Contents

TS 3.2.1.1	5
TS 3.2.1.2	5
TS 3.2.1.3	6
TS 3.2.2.1	7
TS 3.2.2.2	8
TS 3.2.2.3	9
TS 3.2.3.1	10
TS 3.2.3.2	11
TS 3.2.3.3	12
TS 3.2.3.4	12
TS 3.2.4.1	13
TS 3.2.4.2	14
TS 3.2.4.3	15

	2
TS 3.2.4.4	16
TS 3.2.4.5	17
TS 3.2.5.1	18
TS 3.2.5.2	19
TS 3.2.5.3	20
TS 3.2.5.4	21
TS 3.2.5.5	22
TS 3.2.5.6	23
TS 3.2.5.7	23
TS 3.2.6.1	24
TS 3.2.6.2	25
TS 3.2.6.3	26
TS 3.2.7.1	27
TS 3.2.7.2	28

	3
TS 3.2.7.3	29
TS 3.2.8.1	30
TS 3.2.8.2	31
TS 3.2.8.3	32
TS 3.2.8.4	33
TS 3.2.8.5	34
TS 3.2.8.6	34
TS 3.2.9.1	35
TS 3.2.9.2	36
TS 3.2.9.3	37
TS 3.2.9.4	38
TS 3.2.9.5	39
TS 3.2.9.6	40
TS 3.2.9.7	41

TS 3.2.10.1**42****TS 3.2.10.2****43****TS 3.2.11.1****44****TS 3.2.11.2****45****TS 3.2.11.3****45**

TS 3.2.1.1

TS 3.2.1.1

Samhita Paata

यो वै पवमानानामन्वारोहान्. विद्वान्. यजतेऽनु पवमानाना रोहति न पवमानेभ्यो-ऽव च्छिद्यते
श्येनोऽसि गायत्रछन्दा अनु त्वाऽऽरभे स्वस्ति मा सं पारय सुपर्णोऽसि त्रिष्टुछन्दा अनु त्वाऽऽरभे
स्वस्ति मा सं पारय सघाऽसि जगतीछन्दा अनु त्वाऽऽरभे स्वस्ति मा संपारयेत्याहैते- []

Pada Paata

यः । वै । पवमानानाम् । अन्वारोहानित्यनु - आरोहान् । विद्वान् । यजते । अन्विति ।
पवमानान् । एति । रोहति । न । पवमानेभ्यः । अवेति । छिद्यते । श्येनः । असि ।
गायत्रछन्दा इति गायत्र-छन्दाः । अन्विति । त्वा । एति । रभे । स्वस्ति । मा । समिति ।
। पारय । सुपर्ण इति सु - पर्णः । असि । त्रिष्टुछन्दा इति त्रिष्टुप् - छन्दाः । अन्विति ।
त्वा । एति । रभे । स्वस्ति । मा । समिति । पारय । सघा । असि । जगतीछन्दा इति
जगती - छन्दाः । अन्विति । त्वा । एति । रभे । स्वस्ति । मा । समिति । पारय । इति
। आह । एते ।

TS 3.2.1.2

TS 3.2.1.2

Samhita Paata

वै पवमानानामन्वारोहास्तान्. य एवं विद्वान्. यजतेऽनु पवमानाना रोहति न पवमानेभ्योऽव
च्छिद्यते यो वै पवमानस्य सन्ततिं वेद सर्वमायुरेति न पुराऽऽयुषः प्र मीयते पशुमान् भवति
विन्दते प्रजां पवमानस्य ग्रहां गृह्यन्तेऽथ वा अस्यैतेऽगृहीता द्रोणकलश आधवनीयः पूतभृत् तान्.
यदगृहीत्वोपाकुर्यात् पवमानं वि - []

Pada Paata

वै । पवमानानाम् । अन्वारोहा इत्यनु - आरोहाः । तान् । यः । एवम् । विद्वान् । यजते
। अन्विति । पवमानान् । एति । रोहति । न । पवमानेभ्यः । अवेति । छिद्यते । यः ।
वै । पवमानस्य । संततिमिति सं - ततिम् । वेद । सर्वम् । आयुः । एति । न । पुरा ।
आयुषः । प्रेति । मीयते । पशुमानिति पशु-मान् । भवति । विन्दते । प्रजामिति प्र - जाम्
। पवमानस्य । ग्रहाः । गृह्यन्ते । अथ । वै । अस्य । एते । अगृहीताः । द्रोणकलश
इति द्रोण - कलशः । आधवनीय इत्या - धवनीयः । पूतभृदिति पूत-भृत् । तान् । यत् ।
अगृहीत्वा । उपाकुर्यादित्युप - आकुर्यात् । पवमानम् । वीति ।

TS 3.2.1.3

TS 3.2.1.3

Samhita Paata

च्छिन्द्यात् तं विच्छिद्यमानमद्भ्योः प्राणोऽनु विच्छिद्ये-तोपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वेति द्रोणकलशमभि

मृ॒शेदिन्द्रा॑य॒ त्वेत्या॑ध॒वनी॑यं॒ विश्वे॑भ्य॒स्त्वा दे॒वेभ्य॑ इति॒ पू॒तभृ॑तं॒ पव॑मानमे॒व तथ् सं त॑नोति॒ सर्व॑मायु॒रेति॑
न पुराऽऽयु॑षः प्रमी॑यते पशु॒मान् भ॑वति वि॒न्दते॑ प्र॒जां ॥

Pada Paata

छि॒न्ध्यात् । तम् । वि॒च्छिद्य॑मानमि॒ति वि - छिद्य॑मानम् । अ॒द्ध्योः । प्रा॒ण इति॑ प्र -अ॒नः । अ॒नु
। वी॒ति । छिद्ये॑त् । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत् इत्यु॒प॒या॒म - गृ॑हीत् । अ॒सि । प्र॒जाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा-प॑तये ।
त्वा । इति॑ । द्रो॒ण॒क॒ल॒शमि॑ति॒ द्रो॒ण - क॒ल॒शम् । अ॒भी॒ति । मृ॒शेत् । इन्द्रा॑य । त्वा । इति॑ ।
आ॒ध॒वनी॑यमित्या॑ - ध॒वनी॑यम् । विश्वे॑भ्यः । त्वा । दे॒वेभ्यः । इति॑ । पू॒तभृ॑तमि॒ति पू॒त - भृ॑तम्
। पव॑मानम् । ए॒व । तत् । समि॑ति । त॒नो॒ति । सर्व॑म् । आयुः॑ । ए॒ति । न । पुरा॑ ।
आयु॑षः । प्रे॒ति । मी॒य॒ते । प॒शुमा॑नि॒ति प॒शु - मा॑न् । भ॒व॒ति । वि॒न्द॒ते । प्र॒जामि॑ति॒ प्र - जा॑म् ॥

TS 3.2.2.1

TS 3.2.2.1

Samhita Paata

त्रीणि॒ वाव॑ स॒र्वना॑न्यथ॑ तृतीय॑ः स॒र्वना॑म॒व लु॒म्पन्त्य॑नः॒शु कु॑र्वन्त॑ उपा॑ः॒शुः॒हु॒त्वोपा॑ः॒शुपा॑त्रेऽ॒शुम॑वास्य॒
तन्तृ॑तीयस॒र्वने॑ ऽपि॒सृज्या॑भि॒ षु॒णुया॑द्यदा॒प्याय॑यति॒ तेना॑ः॒शुम॑द्यद॒भिषु॑णोति॒ तेन॑र्जी॒षि सर्वा॑ण्ये॒व तथ्
स॒र्वना॑न्यः॒शुम॑न्ति॒ शु॒क्रव॑न्ति॒ सु॒माव॑द्दी॒र्याणि॑ करोति॒ द्वौ सं॑मु॒द्रौ वि॑त॒ताव॑जू॒र्यो प॒र्याव॑र्तेते ज॒ठरे॑व॒
पादाः॑ । तयोः॑ पश्य॑न्तो॒ अति॑ यन्त्य॒न्यम॑पश्यन्तः - []

Pada Paata

त्रीणि । वाव । सवनानि । अथ । तृतीयम् । सवनम् । अवेति । लुपन्ति । अनश्नु ।
 कुर्वन्तः । उपाश्नुमित्युप - अश्नुम् । हुत्वा । उपाश्नुपात्र इत्युपाश्नु - पात्रे । अश्नुम् ।
 अवास्येत्यव - अस्य । तम् । तृतीयसवन इति तृतीय - सवने । अपिसृज्येत्यपि - सृज्य ।
 अभीति । सुनुयात् । यत् । आप्याययतीयां - प्याययति । तेन । अश्नुमदित्यश्नु-मत् ।
 यत् । अभिषुणोतीत्यभि-सुनोति । तेन । ऋजीषि । सर्वाणि । एव । तत् । सवनानि ।
 अश्नुमन्तीत्यश्नु - मन्ति । शुक्रवन्तीति शुक्र - वन्ति । समावद् वीर्याणीति समावत् - वीर्याणि
 । करोति । द्वौ । समुद्रौ । वितताविति वि - ततौ । अजूयौ । पर्यावर्तेते इति परि-आवर्तेते ।
 जठरा । इव । पादाः ॥ तयोः । पश्यन्तः । अतीति । यन्ति । अन्यम् । अपश्यन्तः ।

TS 3.2.2.2**TS 3.2.2.2****Samhita Paata**

सेतुनाऽति यन्त्यन्यं ॥ द्वे द्रधंसी सतती वस्तु एकः केशी विश्वा भुवनानि विद्वान् । तिरोधायैत्यसितं
 वसानः शुक्रमा दत्ते अनुहाय जायै ॥ देवा वै यद्यज्ञेऽकुर्वत तदसुरा अकुर्वत ते देवा एतं
 महायज्ञमपश्यन् तमतन्वताग्निहोत्रं व्रतमकुर्वत तस्माद् द्विव्रतः स्याद् द्विर्ह्यग्निहोत्रं जुह्वति पौर्णमासं
 यज्ञमग्नीषोमीयं - []

Pada Paata

सेतु॑ना । अती॑ति । य॒न्ति । अ॒न्यम् ॥ द्वे इति॑ । द्र॒ध॒सी इति॑ । स॒त॒ती इति॑ स - तती॑ ।
 व॒स्ते । एकः॑ । के॒शी । वि॒श्वी । भुव॑नानि । वि॒द्वान् ॥ ति॒रो॒धायेति॑ ति॒रः - धाय॑ । ए॒ति ।
 अ॒सि॒तम् । व॒सा॒नः । शु॒क्रम् । ए॒ति । दु॒त्ते । अ॒नु॒हायेत्य॑नु - हाय॑ । जा॒र्यै ॥ दे॒वाः । वै ।
 यत् । य॒ज्ञे । अ॒कुर्व॑त । तत् । अ॒सु॒राः । अ॒कुर्व॑त । ते । दे॒वाः । ए॒तम् । म॒हा॒य॒ज्ञि॒मिति॑
 म॒हा - य॒ज्ञम् । अ॒प॒श्य॒न् । तम् । अ॒त॒न्व॒त । अ॒ग्नि॒हो॒त्रमि॒त्य॒ग्नि - हो॒त्रम् । व्र॒तम् । अ॒कुर्व॑त
 । तस्मा॑त् । द्वि॒प्र॒त इति॑ द्वि - व्र॒तः । स्या॒त् । द्विः । हि । अ॒ग्नि॒हो॒त्रमि॒त्य॒ग्नि - हो॒त्रम् ।
 जु॒ह॒ति । पौ॒र्ण॒मा॒समि॒ति पौ॒र्ण - मा॒सम् । य॒ज्ञम् । अ॒ग्नी॒षो॒मीय॑मि॒त्य॒ग्नी - सो॒मीय॑म् ।

TS 3.2.2.3

TS 3.2.2.3

Samhita Paata

प॒शुम॑कुर्व॒त दा॒र्य॑ य॒ज्ञमा॑ग्रेयं प॒शुम॑कुर्व॒त वैश्व॑दे॒वं प्रा॑त॒स्स॒व॒न - म॑कुर्व॒त व॒रु॒णप्र॑घा॒सान् मा॒द्भ्य॑दि॒नः
 स॒व॒नः सा॒कमे॒धान् पि॑तृ॒य॒ज्ञं त्र्य॑म्ब॒काः-स्तृ॑तीय॒स॒व॒नम॑कुर्व॒त तमे॑षा॒मसु॑रा य॒ज्ञ - म॒न्वा॒जिगा॑ः स॒न्
 तं नाऽन्वा॑य॒न् तेऽब्रु॑व॒न्नद्ध॑र्त॒व्या वा इ॒मे दे॒वा अ॑भू॒व॒न्निति॑ तद॑द्भृ॒रस्यो॑ ऽद्भृ॒त्वं ततो॑ दे॒वा अ॑भ॒व॒न्
 पराऽसु॑रा य॒ एवं वि॒द्वान्थ॑ सो॒मेन॑ य॒ज॒ते भ॑व॒त्या॒त्मना॑ परा॑ () ऽस्य॑ भ्रातृ॒व्यो भ॑वति ॥

Pada Paata

प॒शुम् । अ॒कुर्व॑त । दा॒र्य॑म् । य॒ज्ञम् । आ॒ग्रे॒यम् । प॒शुम् । अ॒कुर्व॑त । वैश्व॑दे॒वमि॒ति वैश्व॑ -
 दे॒वम् । प्रा॒त॒स्स॒व॒नमि॒ति प्रा॑तः - स॒व॒नम् । अ॒कुर्व॑त । व॒रु॒णप्र॑घा॒सानि॒ति व॒रु॒ण - प्र॑घा॒सान् ।

मा॒द्ध्यन्दि॑नम् । स॒र्व॒नम् । सा॒क॒मे॒धानि॑तिं सा॒क - मे॒धान् । पि॒तृ॒य॒ज्ञि॑तिं पि॒तृ - य॒ज्ञं । त्र्य॑ब॒ङ्का॒नि॒ति॒
त्रि - अ॒ब॒ङ्का॒न् । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न॒मि॑तिं तृ॒ती॒य - स॒व॒नम् । अ॒कु॒र्व॒त् । तम् । ए॒षाम् । अ॒सु॒राः
। य॒ज्ञम् । अ॒न्व॒वा॒जि॒गा॒ऽस॒न्नित्य॑नु॒-अ॒वा॒जि॒गा॒ऽस॒न् । तम् । न । अ॒न्व॒वा॒य॒न्नित्य॑नु॒-अ॒वा॒य॒न् ।
ते । अ॒ब्रु॒व॒न् । अ॒द्भु॒त॒व्याः । वै । इ॒मे । दे॒वाः । अ॒भू॒व॒न् । इति॑ । तत् । अ॒द्भु॒र॒स्य॑
। अ॒द्भु॒र॒त्व॒मि॒त्य॑द्भु॒र - त्वम् । त॒तः । दे॒वाः । अ॒भ॒व॒न् । प॒रे॒ति॑ । अ॒सु॒राः । यः । ए॒वम्
। वि॒द्वान् । सो॒मे॒न । य॒ज॑न्ते । भ॒व॑न्ति । आ॒त्म॒ना॑ । प॒रे॒ति॑ () । अ॒स्य॑ । भ्रा॒तृ॒व्यः । भ॒व॑न्ति ॥

TS 3.2.3.1

TS 3.2.3.1

Samhita Paata

प॒रि॒भू॒र॒ग्निं॑ प॒रि॒भू॒रिन्द्रं॑ प॒रि॒भू॒र्वि॒श्वान्॑ दे॒वान् प॒रि॒भू॒र्मा॑ऽस॒ह ब्र॑ह्म॒व॒र्च॒से॒न॒ स नः॑ प॒व॒स्व॒ शं ग॒वे॒ शं
ज॒ना॒य॒ श॒म॒व॒ते॒ शऽरा॑ज॒न्नो॒ष॒धी॒भ्यो॑ ऽच्छि॑न्नस्य ते र॒यि॒प॒ते सु॒वी॒र्य॑स्य रा॒य॒स्पो॒ष॒स्य॑ द॒दितारः॑ स्याम
। तस्य॑ मे रा॒स्व॒ तस्य॑ ते भ॒क्षी॒य॒ तस्य॑ त इ॒दमु॒न्मृ॑जे ॥ प्रा॒णाय॑ मे व॒र्चो॒दा व॒र्च॒से॒ प॒व॒स्वा पा॒नाय॑
व्या॒नाय॑ वा॒चे - []

Pada Paata

प॒रि॒भू॒रि॒तिं॑ परि - भूः । अ॒ग्नि॑म् । प॒रि॒भू॒रि॒तिं॑ परि - भूः । इन्द्र॑म् । प॒रि॒भू॒रि॒तिं॑ परि - भूः ।
वि॒श्वान्॑ । दे॒वान् । प॒रि॒भू॒रि॒तिं॑ परि - भूः । मा॒म् । स॒ह । ब्र॑ह्म॒व॒र्च॒से॒ने॒ति॑ ब्रह्म - व॒र्च॒से॒न॑ ।
सः । नः॑ । प॒व॒स्व॒ । श॒म् । ग॒वे॒ । श॒म् । ज॒ना॒य॒ । श॒म् । अ॒व॒ते॒ । श॒म् । रा॑ज॒न् ।
ओ॒ष॒धी॒भ्य॑ इत्यो॒ष॒धि॑ - भ्यः । अ॒च्छि॑न्नस्य । ते । र॒यि॒प॒ते॒ इति॑ र॒यि॒ - प॒ते॒ । सु॒वी॒र्य॑स्ये॒ति॑ सु

- वीर्यस्य । रायः । पोषस्य । दुदितारः । स्याम् ॥ तस्य । मे । रास्व । तस्य । ते । भक्षीय । तस्य । ते । इदम् । उदिति । मृजे ॥ प्राणायेति प्र - अनाय । मे । वर्चोदा इति वर्चः - दाः । वर्चसे । पवस्व । अपानायेत्यप - अनाय । व्यानायेति वि - अनाय । वाचे ।

TS 3.2.3.2

TS 3.2.3.2

Samhita Paata

दक्षक्रतुभ्यां चक्षुर्भ्यां मे वर्चोदौ वर्चसे पवेथाः श्रोत्राया ऽऽत्मने ऽङ्गेभ्य आयुषे वीर्याय विष्णोरिन्द्रस्य विश्वेषां देवानां जठरमसि वर्चोदा मे वर्चसे पवस्व कोऽसि को नाम कस्मै त्वा कायं त्वा यं त्वा सोमेनातीतृपं यं त्वा सोमेनामीमदः सुप्रजाः प्रजया भूयासः सुवीरो वीरैः सुवर्चा वर्चसा सुपोषः पोषैर्विश्वेभ्यो मे रूपेभ्यो वर्चोदा- []

Pada Paata

दक्षक्रतुभ्यामिति दक्षक्रतु - भ्याम् । चक्षुर्भ्यामिति चक्षुः - भ्याम् । मे । वर्चोदाविति वर्चः-दौ । वर्चसे । पवेथाम् । श्रोत्राय । आत्मने । अङ्गेभ्यः । आयुषे । वीर्याय । विष्णोः । इन्द्रस्य । विश्वेषाम् । देवानाम् । जठरम् । असि । वर्चोदा इति वर्चः-दाः । मे । वर्चसे । पवस्व । कः । असि । कः । नाम । कस्मै । त्वा । कायं । त्वा । यम् । त्वा । सोमेन । अतीतृपम् । यम् । त्वा । सोमेन । अमीमदम् । सुप्रजा इति सु - प्रजाः । प्रजयेति प्र - जया । भूयासम् । सुवीर इति सु - वीरः । वीरैः । सुवर्चा इति सु - वर्चाः ।

वर्चसा । सुपोष इति सु - पोषः । पोषैः । विश्वेभ्यः । मे । रूपेभ्यः । वर्चोदा इति वर्चः - दाः ।

TS 3.2.3.3

TS 3.2.3.3

Samhita Paata

वर्चसे पवस्व तस्य मे रास्व तस्य ते भक्षीय तस्य त इदमुन्मृजे ॥ बुभूषन्नवैक्षेतैष वै पात्रियः
प्रजापतिर्यज्ञः प्रजापतिस्तमेव तर्पयति स एनं तृप्तो भूत्याऽभि पवते ब्रह्मवर्चसकामोऽवैक्षेतैष वै
पात्रियः प्रजापतिर्यज्ञः प्रजापतिस्तमेव तर्पयति स एनं तृप्तो ब्रह्मवर्चसेनाभि पवत आमयाव्य - []

Pada Paata

वर्चसे । पवस्व । तस्य । मे । रास्व । तस्य । ते । भक्षीय । तस्य । ते । इदम् । उदिति
। मृजे ॥ बुभूषन् । अवेति । ईक्षेत । एषः । वै । पात्रियः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः ।
यज्ञः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । तम् । एव । तर्पयति । सः । एनम् । तृप्तः । भूत्या
। अभीति । पवते । ब्रह्मवर्चसकाम इति ब्रह्मवर्चस-कामः । अवेति । ईक्षेत । एषः । वै ।
पात्रियः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । यज्ञः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । तम् । एव ।
तर्पयति । सः । एनम् । तृप्तः । ब्रह्मवर्चसेनेति ब्रह्म - वर्चसेन । अभीति । पवते । आयावी ।

TS 3.2.3.4

TS 3.2.3.4

Samhita Paata

वैक्षेतैष वै पात्रियः प्रजापतिर्यज्ञः प्रजापतिस्तमेव तर्पयति स एनं तृप्त आयुषाऽभि पवतेऽभिचरन्नवैक्षेतैष
वै पात्रियः प्रजापतिर्यज्ञः प्रजापतिस्तमेव तर्पयति स एनं तृप्तः प्राणापानाभ्यां वाचो दक्षक्रतुभ्यां
चक्षुर्भ्यां श्रोत्राभ्यामात्मनोऽङ्गैर्भ्य आयुषोऽन्तरेति ताजक् प्र धन्वति ॥

Pada Paata

अवेति । ईक्षेत । एषः । वै । पात्रियः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । यज्ञः । प्रजापतिरिति
प्रजा - पतिः । तम् । एव । तर्पयति । सः । एनम् । तृप्तः । आयुषा । अभीति । पवते
। अभिचरन्नित्यंभि - चरन्न । अवेति । ईक्षेत । एषः । वै । पात्रियः । प्रजापतिरिति प्रजा
- पतिः । यज्ञः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । तम् । एव । तर्पयति । सः । एनम् ।
तृप्तः । प्राणापानाभ्यामिति प्राण - अपानाभ्याम् । वाचः । दक्षक्रतुभ्यामिति दक्षक्रतु - भ्याम्
। चक्षुर्भ्यामिति चक्षुः - भ्याम् । श्रोत्राभ्याम् । आत्मनः । अङ्गैर्भ्यः । आयुषः । अन्तः ।
एति । ताजक् । प्रेति । धन्वति ॥

TS 3.2.4.1

TS 3.2.4.1

Samhita Paata

स्फ्यः स्वस्तिर्विघ्नः स्वस्तिः परशुर्वेदिः परशुर्नः स्वस्तिः । यज्ञियां यज्ञकृतः स्थ ते मास्मिन्
यज्ञ उप ह्यद्धमुप मा द्यावापृथिवी ह्येतामुपाऽऽस्तावः कलशः सोमो अग्निरुप देवा उप यज्ञ
उप मा होत्रा उपहवे ह्यन्ता नमोऽग्नये मखघ्नेमखस्य मा यशोऽर्यादित्याहवनीयमुप तिष्ठते यज्ञो
वै मुखो - []

Pada Paata

स्फ्यः । स्वस्तिः । विघ्न इति वि - घ्नः । स्वस्तिः । परशुः । वेदिः । परशुः । नः ।
स्वस्तिः ॥ यज्ञियाः । यज्ञकृत इति यज्ञ-कृतः । स्थ । ते । मा । अस्मिन् । यज्ञे । उपेति
। ह्यद्धम् । उपेति । मा । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । ह्येताम् । उपेति । अस्ताव
इत्या - स्तावः । कलशः । सोमः । अग्निः । उपेति । देवाः । उपेति । यज्ञः । उपेति
। मा । होत्राः । उपहव इत्युप-हवे । ह्यन्ताम् । नमः । अग्नये । मखघ्न इति मख-घ्ने ।
मखस्य । मा । यशः । अर्यात् । इति । आहवनीयमित्या - हवनीयम् । उपेति । तिष्ठते ।
यज्ञः । वै । मुखः ।

TS 3.2.4.2

TS 3.2.4.2

Samhita Paata

यु॒ज्ञं॑ वाव स तद॑हन् तस्मा॑ ए॒व न॑म॒स्कृत्य॑ सद्ः प्रस॑र्प॒त्या॒त्मनोऽन॑र्त्यै नमो॑ रु॒द्राय॑ म॒ख॒घ्ने नम॑स्कृत्या
मा पा॒हीत्या॒ग्नी॒द्धं तस्मा॑ ए॒व न॑म॒स्कृत्य॑ सद्ः प्रस॑र्प॒त्या॒त्मनोऽन॑र्त्यै नम॒ इन्द्रा॑य म॒ख॒घ्न इन्द्रि॑यं मे
वी॒र्यं॑ मा निर्व॑धीरिति॑ हो॒त्रीय॑मा॒शिष॑मे॒वैता॑मा शा॒स्तेन्द्रि॑यस्य॑ वी॒र्यस्या॑निर्घा॒ताय॑ या वै - []

Pada Paata

यु॒ज्ञम् । वाव । सः । तत् । अ॒हन् । तस्मै॑ । ए॒व । न॒म॒स्कृत्येति॑ नमः - कृत्यं । सद्ः
। प्रेति॑ । स॒र्पति॑ । आ॒त्मनः॑ । अन॑र्त्यै । नमः । रु॒द्राय॑ । म॒ख॒घ्न इति॑ म॒ख - घ्ने ।
नम॑स्कृत्येति॑ नमः - कृत्या । मा । पा॒हि । इति॑ । आ॒ग्नी॒द्धमित्या॑ग्नि - इ॒द्धम् । तस्मै॑ । ए॒व ।
न॒म॒स्कृत्येति॑ नमः - कृत्यं । सद्ः । प्रेति॑ । स॒र्पति॑ । आ॒त्मनः॑ । अन॑र्त्यै । नमः । इन्द्रा॑य
। म॒ख॒घ्न इति॑ म॒ख - घ्ने । इन्द्रि॑यम् । मे । वी॒र्यम् । मा । निरिति॑ । व॒धीः । इति॑ ।
हो॒त्रीय॑म् । आ॒शिष॑मित्या॑ - शिष॑म् । ए॒व । ए॒ताम् । एति॑ । शा॒स्ते । इन्द्रि॑यस्य॑ । वी॒र्यस्य॑
। अनि॑र्घा॒तायेत्यनिः॑ - घा॒ताय॑ । याः । वै ।

TS 3.2.4.3

TS 3.2.4.3

Samhita Paata

देवताः सदस्यार्तिमा॑र्पयन्ति॒ यस्ता वि॒द्वान् प्र॒सर्प॑ति न सदस्यार्तिमा॑च्छति॒ नमोऽग्नये॑ म॒खघ्न॑ इत्या॒हेता
वै देवताः सदस्यार्तिमा॑र्पयन्ति॒ ता य एवं वि॒द्वान् प्र॒सर्प॑ति न सदस्यार्तिमा॑च्छति॒ दृढे स्थः॑ शिथिरे
समीची॒ माऽऽहंस॑स्पातः॒ सूर्यो मा देवो दि॒व्यादऽहंस॑स्पातु वा॒युरन्तरि॑क्षा - []

Pada Paata

देवताः॑ । सद॑सि । आ॒र्तिम् । आ॒र्पय॑न्तीत्या॑ - अ॒र्पय॑न्ति । यः । ताः । वि॒द्वान् । प्र॒सर्प॑तीति
प्र - सर्प॑ति । न । सद॑सि । आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋ॒च्छति॑ । नमः॑ । अ॒ग्नये॑ । म॒खघ्न॑
इति॑ म॒ख - घ्ने । इति॑ । आ॒ह । ए॒ताः । वै । देवताः॑ । सद॑सि । आ॒र्तिम् । ए॒ति ।
अ॒र्पय॑न्ति । ताः । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । प्र॒सर्प॑तीति प्र - सर्प॑ति । न । सद॑सि ।
आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋ॒च्छति॑ । दृ॒ढे इति॑ । स्थः॑ । शि॒थिरे इति॑ । समी॑ची इति॑ । मा ।
अ॒हंसः॑ । पा॒तम् । सूर्यः॑ । मा । देवः॑ । दि॒व्यात् । अ॒हंसः॑ । पा॒तु । वा॒युः । अ॒न्तरि॑क्षात् ।

TS 3.2.4.4

TS 3.2.4.4

Samhita Paata

द॒ग्निः पृ॒थि॒व्या य॒मः पि॒तृ॒भ्यः सर॑स्वती मनु॒ष्ये॒भ्यो दे॒वी द्वा॒रौ मा मा॒ सं ता॑प्तं नमः॒ सद॑से नमः॒
सद॑स॒स्पत॑ये नमः॒ सखी॑नां पुरो॒गाणां चक्षु॑षे नमो॒ दि॒वे नमः॑ पृथि॒व्या अ॒हे दै॒धि॒ष॒व्योद॑तस्तिष्ठा॒न्यस्य॑
सद॑ने सीदु॒ योऽस्मत् पा॑क॒तर॒ उ॒न्नि॒वत् उ॒दु॒द्व॒तश्च॑ गेषं पा॒तं मा॑ द्यावापृथि॒वी अ॒द्याह्नुः॑ सदो॒ वै प्र॒सर्प॑न्तं

- []

Pada Paata

अ॒ग्निः । पृ॒थि॒व्याः । य॒मः । पि॒तृ॒भ्य॒ इति॑ पि॒तृ - भ्यः । सर॑स्वती । म॒नु॒ष्यै॒भ्यः । दे॒वी इति॑
 । द्वा॒रौ । मा । मा । स॒मि॒ति॑ । ता॒प्त॒म् । नमः॑ । स॒द॑से । नमः॑ । स॒द॑सः । प॒त॑ये । नमः॑
 । स॒खी॒नाम् । पु॒रो॒गा॒णामि॒ति॑ पु॒रः - गा॒ना॑म् । चक्षु॑षे । नमः॑ । दि॒वे । नमः॑ । पृ॒थि॒व्यै ।
 अ॒है । दै॒धि॒ष्व॒ । उ॒दि॒ति॑ । अ॒तः । ति॒ष्ठ । अ॒न्य॒स्य॑ । स॒द॑ने । सी॒दु । यः । अ॒स्मत् ।
 पा॒क॑त॒ इति॑ पा॒क॑ - त॒रः । उ॒दि॒ति॑ । नि॒वत् इति॑ नि॒व॑तः । उ॒दि॒ति॑ । उ॒द्व॒त् इत्यु॑त् - व॒तः
 । च॒ । गे॒ष॒म् । पा॒त॒म् । मा । द्या॒वा॒पृ॒थि॒वी इति॑ द्या॒वा - पृ॒थि॒वी । अ॒द्य । अ॒हः । स॒दः ।
 वै । प्र॒स॒र्प॑न्त॒मि॒ति॑ प्र - स॒र्प॑न्त॒म् ।

TS 3.2.4.5

TS 3.2.4.5

Samhita Paata

पि॒तरोऽनु॑ प्र॒स॒र्प॑न्ति॒ त ए॑नमी॒श्वरा॑ हि॒सि॒तोः स॒दः प्र॒सृ॒ष्य॑ दक्षि॒णा॒र्द्धं परे॑क्षे॒ताऽग॑न्त॒ पित॑रः पि॒तृमा॑नु॒हं
 यु॒ष्माभि॑र्भूयासः॑ सु॒प्र॒ज॒सो मया॑ यू॒यं भू॒या॒स्तेति॑ तेभ्य॑ ए॒व न॑म॒स्कृ॒त्य॒ स॒दः प्र॒स॒र्प॑त्या॒त्मनोऽना॑त्यै ॥

Pada Paata

पितरः । अनु । प्रेति । सर्पन्ति । ते । एनम् । ईश्वराः । हिंसितोः । सदः । प्रसृप्येति
 प्र - सृप्यं । दक्षिणाद्धमिति दक्षिण - अद्धम् । परेति । ईक्षेत । एति । अगन्त । पितरः ।
 पितृमानिति पितृ - मान् । अहम् । युष्माभिः । भूयासम् । सुप्रजस् इति सु-प्रजसः । मया ।
 यूयम् । भूयास्तु । इति । तेभ्यः । एव । नमस्कृत्येति नमः-कृत्यं । सदः । प्रेति । सर्पन्ति
 । आत्मनः । अनोत्यै ॥

TS 3.2.5.1

TS 3.2.5.1

Samhita Paata

भक्षेहि मा ऽऽविश दीर्घायुत्वायं शन्तनुत्वायं रायस्पोषायं वर्चसे सुप्रजास्त्वायेहि वसो पुरो वसो प्रियो
 मे हृदोऽस्यश्विनोस्त्वा बाहुभ्यां सघ्यासं नृचक्षंसं त्वा देव सोम सुचक्षा अव ख्येषं मन्द्राऽभिभूतिः
 केतुर्यज्ञानां वाग्जुषाणा सोमस्य तृप्यतु मन्द्रा स्वर्वाच्यदितिरनाहत शीर्ष्णी वाग्जुषाणा सोमस्य
 तृप्यत्वेहि विश्वचरणे - []

Pada Paata

भक्षं । एति । इहि । मा । एति । विश । दीर्घायुत्वायेति दीर्घायु - त्वायं । शन्तनुत्वायेति
 शन्तनु - त्वायं । रायः । पोषाय । वर्चसे । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः-त्वायं । एति । इहि ।
 वसो इति । पुरोवसो इति पुरः - वसो । प्रियः । मे । हृदः । असि । अश्विनोः । त्वा ।
 बाहुभ्यामिति बाहु-भ्याम् । सघ्यासम् । नृचक्षंसमिति नृ - चक्षंसम् । त्वा । देव । सोम ।

सुचक्षा इति सु - चक्षाः । अवेति । ख्येषुम् । मन्द्रा । अभिभूतिरित्यभि - भूतिः । केतुः । यज्ञानाम् । वाक् । जुषाणा । सोमस्य । तृप्यतु । मन्द्रा । स्वर्वाचीति सु - अर्वाची । अदितिः । अनाहतशीर्ष्णीत्यनाहत - शीर्ष्णी । वाक् । जुषाणा । सोमस्य । तृप्यतु । एति । इहि । विश्वचरुषण इति विश्व - चरुषणे ।

TS 3.2.5.2

TS 3.2.5.2

Samhita Paata

शम्भूर्मयोभूः स्वस्ति मा हरिवर्णं प्रचरु क्रत्वे दक्षाय रायस्पोषाय सुवीरतायै मा मा राजन् वि बीभिषो मा मे हार्दि त्विषा वधीः । वृषणे शुष्मायाऽऽयुषे वर्चसे ॥ वसुमद्-गणस्य सोम देव ते मतिविदः प्रातस्सवनस्य गायत्रच्छन्दस इन्द्रपीतस्य नराशंसपीतस्य पितृपीतस्य मधुमत उपहूतस्योपहूतो भक्षयामि रुद्रवद्-गणस्य सोम देव ते मतिविदो माद्ध्यन्दिनस्य सवनस्य त्रिष्टुच्छन्दस इन्द्रपीतस्य नराशंस पीतस्य - []

Pada Paata

शम्भूरिति शं - भूः । मयोभूरिति मयः - भूः । स्वस्ति । मा । हरिवर्णेति हरि - वर्ण । प्रेति । चरु । क्रत्वे । दक्षाय । रायः । पोषाय । सुवीरताया इति सु-वीरतायै । मा । मा । राजन् । वीति । बीभिषः । मा । मे । हार्दि । त्विषा । वधीः ॥ वृषणे । शुष्माय । आयुषे । वर्चसे ॥ वसुमद् गणस्येति वसुमत - गणस्य । सोम । देव । ते । मतिविद इति मति - विदः । प्रातस्सवनस्येति प्रातः - सवनस्य । गायत्रच्छन्दस इति गायत्र - छन्दसः ।

इन्द्र॑पी॒त॒स्येतीन्द्र॑ - पी॒त॒स्य । नरा॒श॒सं॑पी॒त॒स्येति॑ नरा॒श॒सं - पी॒त॒स्य । पि॒तृपी॒त॒स्येति॑ पि॒तृ -
 पी॒त॒स्य । मधु॑म॒त॒ इति॑ मधु॑ - म॒तः । उप॑हू॒त॒स्येत्युप॑ - हू॒त॒स्य । उप॑हू॒त॒ इत्युप॑ - हू॒तः ।
 भ॒क्ष॒यामि॑ । रु॒द्रव॑द्ग॒ण॒स्येति॑ रु॒द्रव॑त् - ग॒ण॒स्य । सोम॑ । दे॒व । ते । म॒ति॒वि॒दु॒ इति॑ म॒ति -
 वि॒दः । मा॒द्ध्य॑न्दि॒नस्य॑ । स॒र्व॒न॒स्य । त्रि॒ष्टु॒च्छ॑न्द॒स॒ इति॑ त्रि॒ष्टुप् - छ॒न्द॒सः । इन्द्र॑पी॒त॒स्येतीन्द्र॑ -
 पी॒त॒स्य । नरा॒श॒सं॑पी॒त॒स्येति॑ नरा॒श॒सं - पी॒त॒स्य ।

TS 3.2.5.3

TS 3.2.5.3

Samhita Paata

पि॒तृपी॒त॒स्य॑ मधु॑म॒त॒ उप॑हू॒त॒स्योप॑हू॒तो भ॒क्ष॒याम्या॑दि॒त्यव॑द्-ग॒ण॒स्य॑ सोम॑ दे॒व ते म॒ति॒वि॒दं॑स्तृ॒तीय॑स्य॒
 स॒र्व॒न॒स्य॑ जग॑तीछ॒न्द॒स॒ इन्द्र॑पी॒त॒स्य॑ नरा॒श॒सं॑ पी॒त॒स्य॑ पि॒तृपी॒त॒स्य॑ मधु॑म॒त॒ उप॑हू॒त॒स्योप॑हू॒तो भ॒क्ष॒यामि॑
 ॥ आ॒प्या॑यस्व॒ समे॑तु ते वि॒श्वतः॑ सोम॑ वृ॒ष्णि॑यं । भ॒वा॒ वाज॑स्य स॒ङ्ग॒थे ॥ हि॒न्वं मे॑ गात्रा॑ हरि॒वो
 ग॒णान् मे॑ मा वि॒ती॒तृषः॑ । शि॒वो मे॑ स॒स्र॒षी॒नुप॑ तिष्ठ॒स्व मा मे॒ऽवा॒ङ्गाभि॑मति - []

Pada Paata

पि॒तृपी॒त॒स्येति॑ पि॒तृ - पी॒त॒स्य । मधु॑म॒त॒ इति॑ मधु॑ - म॒तः । उप॑हू॒त॒स्येत्युप॑ - हू॒त॒स्य । उप॑हू॒त॒
 इत्युप॑ - हू॒तः । भ॒क्ष॒यामि॑ । आ॒दि॒त्यव॑द्ग॒ण॒स्येत्या॑दि॒त्यव॑त् - ग॒ण॒स्य । सोम॑ । दे॒व । ते ।
 म॒ति॒वि॒दु॒ इति॑ म॒ति - वि॒दः । तृ॒तीय॑स्य॒ । स॒र्व॒न॒स्य । जग॑तीछ॒न्द॒स॒ इति॑ जग॑ती - छ॒न्द॒सः
 । इन्द्र॑पी॒त॒स्येतीन्द्र॑ - पी॒त॒स्य । नरा॒श॒सं॑पी॒त॒स्येति॑ नरा॒श॒सं - पी॒त॒स्य । पि॒तृपी॒त॒स्येति॑ पि॒तृ

- पी॒त॒स्य॒ । म॒धु॒म॒त॒ इति॒ म॒धु॒ - म॒तः॒ । उ॒प॒हू॒त॒स्ये॒त्यु॒प॒ - हू॒त॒स्य॒ । उ॒प॒हू॒त॒ इत्यु॒प॒-हू॒तः॒ ।
 भ॒क्ष॒यामि॒ ॥ ए॒ति॒ । प्या॒य॒स्व॒ । स॒मि॒ति॒ । ए॒तु॒ । ते॒ । वि॒श्व॒तः॒ । सो॒म॒ । वृ॒ष्णि॒य॒म् ॥ भ॒व॒
 । वा॒ज॒स्य॒ । स॒ङ्ग॒थ॒ इति॒ सं - ग॒थे ॥ हि॒न्व॒ । मे॒ । गा॒त्रा॒ । ह॒रि॒व॒ इति॒ हरि॒ - वः॒ । ग॒णान्
 । मे॒ । मा॒ । वी॒ति॒ । ती॒तृ॒षः॒ ॥ शि॒वः॒ । म॒ । स॒प्त॒रू॒षी॒नि॒ति॒ स॒प्त॒-ऋ॒षी॒न् । उ॒पे॒ति॒ । ति॒ष्ठ॒स्व॒
 । मा॒ । मे॒ । अ॒वा॒ङ् । ना॒भि॒म् । अ॒ती॒ति॒ ।

TS 3.2.5.4

TS 3.2.5.4

Samhita Paata

गाः ॥ अ॒पा॒म॒ सो॒म॒म॒मृ॒ता॒ अ॒भू॒माऽद॑र्श॒र्म॒ ज्यो॒ति॒र॒वि॒दाम॑ दे॒वान् । कि॒म॒स्मा॒न् कृ॑ण॒व॒दरा॑तिः
 कि॒मु॒ धूर्ति॑र॒मृ॒त॒ म॒र्त्य॑स्य ॥ य॒न्म॑ आ॒त्म॒नो॑ मि॒न्दाऽभू॑द॒ग्नि॒स्तत् पु॒न॒राऽहो॑र्जा॒तवे॑दा॒ वि॒च॒र॒षणिः॑ ॥
 पु॒न॒र॒ग्नि॒श्चक्षु॑र॒दा॒त्-पु॒न॒रि॒न्द्रो बृ॑ह॒स्पतिः॑ । पु॒न॒र्मे॑ अ॒श्वि॒ना यु॒वं चक्षु॑रा॒ ध॒त्त॒म॒क्ष्योः॑ ॥ इ॒ष्ट्य॑जुष॒स्ते दे॒व
 सो॒म॒ स्तु॒त॒स्तो॒म॒स्य॒ - []

Pada Paata

गाः ॥ अ॒पा॒म॒ । सो॒म॒म् । अ॒मृ॒ताः॑ । अ॒भू॒म् । अ॒द॑र्श॒र्म॒ । ज्यो॒तिः॑ । अ॒वि॒दाम॑ । दे॒वान् ॥
 कि॒म् । अ॒स्मा॒न् । कृ॑ण॒व॒त् । अ॒रा॑तिः । कि॒म् । उ॒ । धूर्तिः॑ । अ॒मृ॒त् । म॒र्त्य॑स्य ॥ य॒त्
 । मे॒ । आ॒त्म॒नः॑ । मि॒न्दा॒ । अ॒भू॒त् । अ॒ग्निः॑ । तत् । पु॒नः॑ । ए॒ति॒ । अ॒हाः॑ । जा॒तवे॑दा॒
 इति॑ जा॒त॒ - वे॒दाः॑ । वि॒च॒र॒षणि॑रिति॒ वि॒ - च॒र॒षणिः॑ ॥ पु॒नः॑ । अ॒ग्निः॑ । चक्षुः॑ । अ॒दा॒त्

। पुनः । इन्द्रः । बृहस्पतिः ॥ पुनः । मे । अश्विना । युवम् । चक्षुः । एति । धत्तम् ।
। अक्षयोः ॥ इष्टयजुष इतीष्ट-यजुषः । ते । देव । सोम । स्तुतस्तोमस्येति स्तुत - स्तोमस्य ।

TS 3.2.5.5

TS 3.2.5.5

Samhita Paata

शस्तोक्थस्य हरिवत् इन्द्रपीतस्य मधुमत उपहूतस्योपहूतो भक्षयामि ॥ आपूर्याः स्थाऽऽमा पूरयत
प्रजया च धनेन च ॥ एतत् ते तत् ये च त्वामन्वेतत् ते पितामह प्रपितामह ये च त्वामन्वत्रं
पितरो यथाभागं मन्दद्धुं नमो वः पितरो रसाय नमो वः पितरः शुष्माय नमो वः पितरो जीवाय
नमो वः पितरः - []

Pada Paata

शस्तोक्थस्येति शस्त - उक्थस्य । हरिवत् इति हरि - वत् । इन्द्रपीतस्येतीन्द्र - पीतस्य ।
मधुमत इति मधु - मतः । उपहूतस्येत्युप - हूतस्य । उपहूत इत्युप - हूतः । भक्षयामि ॥
आपूर्या इत्या - पूर्याः । स्थ । एति । मा । पूरयत । प्रजयेति प्र-जया । च । धनेन । च
॥ एतत् । ते । तत् । ये । च । त्वाम् । अन्विति । एतत् । ते । पितामह । प्रपितामहेति
प्र - पितामह । ये । च । त्वाम् । अन्विति । अत्र । पितरः । यथाभागमिति यथा-भागम्
। मन्दद्धुम् । नमः । वः । पितरः । रसाय । नमः । वः । पितरः । शुष्माय । नमः ।
वः । पितरः । जीवाय । नमः । वः । पितरः ।

TS 3.2.5.6

TS 3.2.5.6

Samhita Paata

स्व॒धायै॑ नमो॑ वः॒ पित॑रो म॒न्यवे॑ नमो॑ वः॒ पित॑रो घो॒राय॑ पित॑रो नमो॑ वो॒ य ए॒तस्मिन्॑ लो॒केस्थ॑
युष्मा॑स्तेऽनु॒ येऽस्मिन्॑ लो॒के मां॑ तेऽनु॒ य ए॒तस्मिन्॑ लो॒के स्थ॑ यूयं॑ तेषां॑ वसि॑ष्ठा भूया॑स्त॒ येऽस्मिन्॑
लो॒केऽहं॑ तेषां॑ वसि॑ष्ठो भूया॑सं प्रजा॑पते॒ न त्वदे॑तान्य॒न्यो विश्वा॑ जा॒तानि॑ परि॒ता ब॑भूव ।

Pada Paata

स्व॒धाय॑ इति॑ स्व - धायै॑ । नमः॑ । वः॒ । पि॒त॒रः॒ । म॒न्यवे॑ । नमः॑ । वः॒ । पि॒त॒रः॒ । घो॒राय॑
। पि॒त॒रः॒ । नमः॑ । वः॒ । ये॒ । ए॒तस्मिन्॑ । लो॒के । स्थ॑ । युष्मा॑न् । ते॒ । अ॒न्वि॒ति॑ ।
ये॒ । अ॒स्मिन्॑ । लो॒के । मा॒म् । ते॒ । अ॒न्वि॒ति॑ । ये॒ । ए॒तस्मिन्॑ । लो॒के । स्थ॑ । यू॒यम्
। तेषा॑म् । वसि॑ष्ठाः । भू॒या॒स्त॒ । ये॒ । अ॒स्मिन्॑ । लो॒के । अ॒हम् । तेषा॑म् । वसि॑ष्ठः ।
भू॒या॒सम् । प्रजा॑प॒ते इति॑ प्रजा॑-प॒ते । न । त्वत् । ए॒तानि॑ । अ॒न्यः । विश्वा॑ । जा॒तानि॑ ।
परी॑ति॒ । ता॒ । ब॒भूव॑ ॥

TS 3.2.5.7**TS 3.2.5.7****Samhita Paata**

यत् का॑मास्ते जुहु॑मस्तन्नो॑ अस्तु व॒यः॑ स्या॑म॒ पत॑यो रयी॒णां ॥ दे॒वकृ॑त॒स्यै॑न॒सो ऽव॒यज॑नमसि
मनु॑ष्य॒कृ॒त॒स्यै॑न॒सो ऽव॒यज॑नमसि पि॒तृकृ॑त॒स्यै॑न॒सो ऽव॒यज॑नमस्य॒प्सु धौ॑तस्य॒ सोम॑ दे॒व ते॒ नृभिः॑
सु॒तस्ये॑ष्ट य॒जुषः॑ स्तु॒तस्तो॑मस्य॒ श॒स्तोक्थ॑स्य॒ यो भ॒क्षोअ॑श्व॒सनि॑र्यो गो॒सनि॑स्तस्य॒ ते पि॒तृभिर्भ॑क्षं
कृ॑त॒स्यो-प॑हूत॒स्योप॑हूतो भक्षयामि ॥

Pada Paata

यत्का॑मा इति॒ यत् - का॑माः । ते । जुहु॑मः । तत् । नः । अस्तु । व॒यम् । स्या॑म ।
पत॑यः । रयी॒णाम् ॥ दे॒वकृ॑त॒स्येति॑ दे॒व - कृ॑त॒स्य । ए॒न॑सः । अ॒व॒यज॑न॒मित्य॑व - यज॑नम् ।
अ॒सि । मनु॑ष्य॒कृ॒त॒स्येति॑ मनु॑ष्य - कृ॑त॒स्य । ए॒न॑सः । अ॒व॒यज॑न॒मित्य॑व - यज॑नम् । अ॒सि ।
पि॒तृकृ॑त॒स्येति॑ पि॒तृ - कृ॑त॒स्य । ए॒न॑सः । अ॒व॒यज॑न॒मित्य॑व - यज॑नम् । अ॒सि । अ॒प्स्वि॒त्य॑प॒-सु
। धौ॑तस्य॒ । सोम॑ । दे॒व । ते । नृभि॑रिति॒ नृ - भिः॑ । सु॒तस्य॑ । इ॒ष्टय॑जुष॒ इती॑ष्ट - य॒जुषः॑
। स्तु॒तस्तो॑म॒स्येति॑ स्तु॒त - स्तो॑म॒स्य । श॒स्तोक्थ॑स्येति॑ श॒स्त - उ॒क्थ॑स्य । यः । भ॒क्षः ।
अ॒श्व॒सनि॑रित्य॑श्च - स॒निः । यः । गो॒सनि॑रिति॑ गो - स॒निः । तस्य॑ । ते । पि॒तृभि॑रिति॑ पि॒तृ - भिः॑
। भ॒क्षं कृ॑त॒स्येति॑ भ॒क्ष - कृ॑त॒स्य । उप॑हूत॒स्येत्यु॑प - हू॒तस्य॑ । उप॑हूत॒ इत्यु॑प - हू॒तः । भ॒क्षया॑मि ॥

TS 3.2.6.1

TS 3.2.6.1

Samhita Paata

म॒हीनां॑ प॒योऽसि॑ वि॒श्वेषां॑ दे॒वानां॑ त॒नूः ऋ॒द्ध्यासं॑म॒द्य पृ॒षतीनां॑ ग्र॒हं पृ॒षतीनां॑ ग्र॒होऽसि॑ वि॒ष्णोर्हृ॒दय॑म॒स्येक॑मि॒ष
वि॒ष्णुस्त्वाऽनु॑ वि॒चक्रमे॑ भू॒तिर्दु॒द्वा घृ॒तेन॑ व॒र्द्धतां॑ तस्य॑ मे॒ष्टस्य॑ वी॒तस्य॑ द्र॒विण॑मा ग॒म्याज्ज्योति॑र॒सि
वैश्वान॑रं पृ॒श्नि॒यै दुग्धं॑ याव॑ती॒ द्यावा॑पृ॒थि॒वी म॒हित्वा॑ याव॑च्च स॒प्त सि॒न्धवो॑ वि॒त॒स्थुः । ताव॑न्तमिन्द्र
ते - []

Pada Paata

म॒हीनाम् । प॒यः । अ॒सि । वि॒श्वेषाम् । दे॒वानां॑ । त॒नूः । ऋ॒द्ध्यासं॑म् । अ॒द्य । पृ॒षतीनाम्
। ग्र॒हम् । पृ॒षतीनाम् । ग्र॒हः । अ॒सि । वि॒ष्णोः॑ । हृ॒दय॑म् । अ॒सि । एक॑म् । इ॒ष
। वि॒ष्णुः । त्वा । अनु॑ । वी॒ति । च॒क्रमे॑ । भू॒तिः । दु॒द्वा । घृ॒तेन॑ । व॒र्द्धताम् ।
तस्य॑ । मा । इ॒ष्टस्य॑ । वी॒तस्य॑ । द्र॒विण॑म् । ए॒ति । ग॒म्यात् । ज्योति॑ः । अ॒सि ।
वैश्वान॑रम् । पृ॒श्नि॒यै । दुग्ध॑म् । याव॑ती इति॑ । द्यावा॑पृ॒थि॒वी इति॑ द्यावा॑-पृ॒थि॒वी । म॒हित्वेति॑ म॒हि
- त्वा । याव॑त् । च । स॒प्त । सि॒न्धवः॑ । वि॒त॒स्थुरिति॑ वि - त॒स्थुः ॥ ताव॑न्तम् । इन्द्र॑ । ते ।

TS 3.2.6.2

TS 3.2.6.2

Samhita Paata

ग्रहं॑ सहोर्जा॑ गृह्णाम्यस्तृतं॑ ॥ यत् कृष्णशकुनः॑ पृषदाज्यमवमृशेच्छूद्रा अस्य प्रमायुकाः॑ स्युर्यच्छू॒
 ऽवमृशेच्चतुष्पादोऽस्य पशवः॑ प्रमायुकाः॑ स्युर्यथ॑ स्कन्देद्-यजमानः॑ प्रमायुकः॑ स्यात् पशवो॑ वै
 पृषदाज्यं पशवो॑ वा एतस्य॑ स्कन्दन्ति॑ यस्य॑ पृषदाज्यः॑ स्कन्दति॑ यत् पृषदाज्यं पुनर्गृह्णाति॑
 पशून्वास्मै॑ पुनर्गृह्णाति॑ प्राणो॑ वै पृषदाज्यं प्राणो॑ वा - []

Pada Paata

ग्रहम् । सह । ऊर्जा । गृह्णामि । अस्तृतम् ॥ यत् । कृष्णशकुन इति कृष्ण - शकुनः ।
 पृषदाज्यमिति पृषत् - आज्यम् । अवमृशेदित्यव - मृशेत् । शूद्राः । अस्य । प्रमायुका इति
 प्र - मायुकाः । स्युः । यत् । श्वा । अवमृशेदित्यव - मृशेत् । चतुष्पाद इति चतुः - पादः
 । अस्य । पशवः । प्रमायुका इति प्र - मायुकाः । स्युः । यत् । स्कन्देत् । यजमानः ।
 प्रमायुक इति प्र - मायुकः । स्यात् । पशवः । वै । पृषदाज्यमिति पृषत्-आज्यम् । पशवः
 । वै । एतस्य । स्कन्दन्ति । यस्य । पृषदाज्यमिति पृषत् - आज्यम् । स्कन्दति । यत् ।
 पृषदाज्यमिति पृषत् - आज्यम् । पुनः । गृह्णाति । पशून् । एव । अस्मै । पुनः । गृह्णाति
 । प्राण इति प्र - अनः । वै । पृषदाज्यमिति पृषत् - आज्यम् । प्राण इति प्र - अनः । वै ॥

TS 3.2.6.3

TS 3.2.6.3

Samhita Paata

एतस्य॑ स्कन्दति॑ यस्य॑ पृषदाज्यः॑ स्कन्दति॑ यत् पृषदाज्यं पुनर्गृह्णाति॑ प्राणमेवास्मै॑ पुनर्गृह्णाति॑

हिरण्यमवधायं गृह्णात्यमृतं वै हिरण्यं प्राणः पृषदाज्यममृतमेवास्यं प्राणे दधाति शतमानं भवति
 शतायुः पुरुषः शतेन्द्रिय आयुष्येवेन्द्रिये प्रतितिष्ठत्यश्वमव ग्रापयति प्राजापत्यो वा अश्वः प्राजापत्यः
 प्राणः स्वादेवास्मै योनेः प्राणं () निर्मिमीते वि वा एतस्य यज्ञिच्छद्यते यस्य पृषदाज्यं स्कन्दति
 वैष्णव्यर्चा पुनर्गृह्णाति यज्ञो वै विष्णुर्यज्ञेनैव यज्ञं सं तनोति ॥

Pada Paata

एतस्य । स्कन्दति । यस्य । पृषदाज्यमिति पृषत् - आज्यम् । स्कन्दति । यत् । पृषदाज्यमिति
 पृषत् - आज्यम् । पुनः । गृह्णाति । प्राणमिति प्र - अनम् । एव । अस्मै । पुनः । गृह्णाति ।
 हिरण्यम् । अवधायेत्यव - धायं । गृह्णाति । अमृतम् । वै । हिरण्यम् । प्राण इति प्र - अनः
 । पृषदाज्यमिति पृषत् - आज्यम् । अमृतम् । एव । अस्य । प्राण इति प्र - अने । दधाति
 । शतमानमिति शत-मानम् । भवति । शतायुरिति शत - आयुः । पुरुषः । शतेन्द्रिय इति
 शत-इन्द्रियः । आयुषि । एव । इन्द्रिये । प्रतीति । तिष्ठति । अश्वम् । अवेति । ग्रापयति ।
 प्राजापत्य इति प्राजा - पत्यः । वै । अश्वः । प्राजापत्य इति प्राजा - पत्यः । प्राण इति प्र-अनः
 । स्वात् । एव । अस्मै । योनेः । प्राणमिति प्र - अनम् () । निरिति । मिमीते । वीति । वै
 । एतस्य । यज्ञः । छिद्यते । यस्य । पृषदाज्यमिति पृषत् - आज्यम् । स्कन्दति । वैष्णव्या ।
 ऋचा । पुनः । गृह्णाति । यज्ञः । वै । विष्णुः । यज्ञेन । एव । यज्ञम् । समिति । तनोति ॥

TS 3.2.7.1

TS 3.2.7.1

Samhita Paata

देवं सवितरेतत् ते प्राऽऽह तत् प्र च सुव प्र च यज बृहस्पतिर्ब्रह्मा ऽऽयुष्मत्या ऋचो मा गात
तनूपाथ साम्नः सत्या व आशिषः सन्तु सत्या आकूतय ऋतं च सत्यं च वदत स्तुत देवस्य
सवितुः प्रसवे स्तुतस्य स्तुतमस्यूजं मह्यं स्तुतं दुहामा मा स्तुतस्य स्तुतं गम्याच्छस्यं शस्त्र - []

Pada Paata

देवं । सवि॒तुः । ए॒तत् । ते । प्रेति॑ । आ॒ह । तत् । प्रेति॑ । च । सु॒व । प्रेति॑ । च ।
य॒ज । बृह॒स्पतिः । ब्र॒ह्मा । आ॒युष्म॑त्याः । ऋ॒चः । मा । गा॒त् । त॒नूपा॑दिति॒ तनू॑ - पात् ।
सा॒म॒नः । स॒त्याः । वः । आ॒शिष॑ इत्या॑ - शिषः । स॒न्तु । स॒त्याः । आ॒कू॑तय॒ इत्या॑-कू॒तयः
। ऋ॒तम् । च । स॒त्यम् । च । व॒द॒त । स्तु॒त । दे॒वस्य॑ । स॒वि॒तुः । प्र॒स॒व इति॑ प्र - स॒वे
। स्तु॒तस्य॑ । स्तु॒तम् । अ॒सि । ऊ॒र्जम् । म॒ह्यम् । स्तु॒तम् । दु॒हाम् । एति॑ । मा । स्तु॒तस्य॑
। स्तु॒तम् । ग॒म्या॒त् । श॒स्त्रस्य॑ । श॒स्त्रम् ।

TS 3.2.7.2

TS 3.2.7.2

Samhita Paata

म॒स्यू॑जं मह्यं शस्त्रं दुहामा मा शस्त्रस्यं शस्त्रं गम्यादिन्द्रियावन्तो वनामहे धुक्षीमहि प्रजामिषं ॥
सा मे सत्याऽऽशीर्देवेषु भूयाद्ब्रह्मवर्चसं माऽऽ गम्यात् ॥ यज्ञो बभूव स आ बभूव सप्रजंज्ञे स
वावृधे । स देवानामधिपतिर्बभूव सो अस्मा अधिपतीन् करोतु वयं स्याम पतयो रयीणां ॥
यज्ञो वा वै - []

Pada Paata

अ॒सि॒ । ऊ॒र्ज॑म् । म॒ह्य॑म् । श॒स्त्र॑म् । दु॒हाम् । ए॒ति॑ । मा॒ । श॒स्त्र॑स्य॑ । श॒स्त्र॑म् । ग॒म्या॒त् ।
 । इ॒न्द्रि॒याव॑न्त॒ इती॑न्द्रि॒य - व॒न्तः॑ । व॒ना॒म॒हे॒ । धु॒क्षी॑महि॒ । प्र॒जामि॑ति॒ प्र - जा॑म् । इ॒ष॑म् ॥
 सा । मे॒ । स॒त्या । आ॒शीरि॑त्या॒ - शीः॑ । दे॒वेषु॑ । भू॒यात् । ब्र॒ह्मव॑र्च॒समि॑ति॒ ब्रह्म॑ - व॒र्च॑सम्
 । मा॒ । ए॒ति॑ । ग॒म्या॒त् ॥ य॒ज्ञः । ब॒भूव॑ । सः । ए॒ति॑ । ब॒भूव॑ । सः । प्रे॒ति॑ । ज॒ज्ञे॑ ।
 सः । वा॒वृ॒धे ॥ सः । दे॒वाना॑म् । अधि॑प॒तिरि॑त्यधि॒ - प॒तिः॑ । ब॒भूव॑ । सः । अ॒स्मान् ।
 अधि॑प॒तीनि॑त्यधि॒ - प॒तीन् । क॒रोतु॑ । व॒यम् । स्या॑म् । प॒त॑यः । र॒यी॒णाम् ॥ य॒ज्ञः । वा॒ । वै ।

TS 3.2.7.3**TS 3.2.7.3****Samhita Paata**

य॒ज्ञप॑तिं दु॒हे य॒ज्ञप॑तिर्वा य॒ज्ञं दु॒हे स यः॑ स्तु॒तश॑स्त्रयो॒र्दोह॑म वि॒द्वान् । यज॑ते तं य॒ज्ञो दु॒हे स इ॒ष्ट्वा पा॑पी॒यान्
 भव॑ति य ए॒नयो॒र्दोह॑ वि॒द्वान् । यज॑ते स य॒ज्ञं दु॒हे स इ॒ष्ट्वा व॑सी॒यान् भव॑ति स्तु॒तस्य॑ स्तु॒तम॒स्यूर्जं॑ म॒ह्यः॑
 स्तु॒तं दु॒हामा॑ मा॒ स्तु॒तस्य॑ स्तु॒तं ग॑म्याच्छ॒स्त्रस्य॑ श॒स्त्रम॒स्यूर्जं॑ म॒ह्यः॑ श॒स्त्रं दु॒हा () मा॑ मा॒ श॒स्त्रस्य॑
 श॒स्त्रं ग॑म्यादि॒त्याहै॑ष वै स्तु॒तश॑स्त्रयो॒र्दोह॑स्तं य ए॒वं वि॒द्वान् । यज॑ते दु॒ह ए॒व य॒ज्ञि॒ष्ट्वा व॑सी॒यान् भव॑ति ॥

Pada Paata

य॒ज्ञप॑तिमि॒ति य॒ज्ञ - प॒तिम् । दु॒हे । य॒ज्ञप॑तिरि॒ति य॒ज्ञ-प॒तिः॑ । वा॒ । य॒ज्ञम् । दु॒हे । सः । यः॑

। स्तु॒त॒श॒स्त्रयो॒रिति॑ स्तु॒त - श॒स्त्रयोः॑ । दो॒हम् । अ॒वि॒द्वान् । य॒ज॑ते । तम् । य॒ज्ञः । दु॒हे ।
 सः । इ॒ष्ट्वा । पा॒पी॒यान् । भ॒व॒ति॑ । यः । ए॒न॒योः । दो॒हम् । वि॒द्वान् । य॒ज॑ते । सः । य॒ज्ञम्
 । दु॒हे । सः । इ॒ष्ट्वा । व॒सी॒यान् । भ॒व॒ति॑ । स्तु॒त॒स्य॑ । स्तु॒त॒म् । अ॒सि॑ । ऊ॒र्ज॑म् । म॒ह्यम्
 । स्तु॒त॒म् । दु॒हाम् । ए॒ति॑ । मा॒ । स्तु॒त॒स्य॑ । स्तु॒त॒म् । ग॒म्या॒त् । श॒स्त्र॒स्य॑ । श॒स्त्र॒म् ।
 अ॒सि॑ । ऊ॒र्ज॑म् । म॒ह्यम् । श॒स्त्र॒म् । दु॒हाम् () । ए॒ति॑ । मा॒ । श॒स्त्र॒स्य॑ । श॒स्त्र॒म् । ग॒म्या॒त्
 । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । ए॒षः । वै । स्तु॒त॒श॒स्त्रयो॒रिति॑ स्तु॒त - श॒स्त्रयोः॑ । दो॒हः । तम् । यः ।
 ए॒वम् । वि॒द्वान् । य॒ज॑ते । दु॒हे । ए॒व । य॒ज्ञम् । इ॒ष्ट्वा । व॒सी॒यान् । भ॒व॒ति॑ ॥

TS 3.2.8.1

TS 3.2.8.1

Samhita Paata

श्ये॒नाय॑ प॒त्वंने॒ स्वाहा॑ व॒ट्स्व॒यम॑भि॒गूर्ता॒य॒ नमो॑ वि॒ष्टम्भा॒य॒ धर्म॑णे॒ स्वाहा॑ व॒ट्स्व॒यम॑भि॒गूर्ता॒य॒ नमः॑
 परि॒धये॑ ज॒न॒प्र॒थे॒नाय॑ स्वाहा॑ व॒ट्स्व॒यम॑भि॒गूर्ता॒य॒ नम॑ ऊ॒र्जे हो॒त्रा॒णाः स्वाहा॑ व॒ट्स्व॒यम॑भि॒गूर्ता॒य॒
 नमः॑ प॒य॑से हो॒त्रा॒णाः स्वाहा॑ व॒ट्स्व॒यम॑भि॒गूर्ता॒य॒ नमः॑ प्र॒जाप॑तये म॒न॒वे स्वाहा॑ व॒ट्स्व॒यम॑भि॒गूर्ता॒य॒
 नम॑ ऋ॒तमृ॑तपाः सु॒वर्वा॒ट्स्वाहा॑ व॒ट्स्व॒यम॑भि॒गूर्ता॒य॒ नम॑स्तृ॒पन्ताः॑ हो॒त्रा म॒धो॒र्धृ॒तस्य॑ य॒ज्ञप॑ति॒मृष॑य॒
 ए॒न॑सा - []

Pada Paata

श्ये॒नाय॑ । प॒त्वंने॒ । स्वाहा॑ । व॒ट् । स्व॒यम॑भि॒गूर्ता॒येति॑ स्व॒यं - अ॒भि॒गूर्ता॒य॒ । नमः॑ । वि॒ष्ट॒भा॒येति॑

वि - स्तुभांय॑ । धर्म॑णे । स्वाहा॑ । वट् । स्वय॑मभिगू॒र्तायेति॑ स्वयं - अभि॑गू॒र्ताय॑ । नमः॑ ।
 परि॑धय॒ इति॑ परि - धयै॑ । ज॒नप्र॑थ॒नायेति॑ जन - प्रथ॑नाय । स्वाहा॑ । वट् । स्वय॑मभिगू॒र्तायेति॑
 स्वयं - अभि॑गू॒र्ताय॑ । नमः॑ । ऊ॒र्जे । हो॒त्राणाम् । स्वाहा॑ । वट् । स्वय॑मभिगू॒र्तायेति॑ स्वयं -
 अभि॑गू॒र्ताय॑ । नमः॑ । पय॑से । हो॒त्राणाम् । स्वाहा॑ । वट् । स्वय॑मभिगू॒र्तायेति॑ स्वयं -
 अभि॑गू॒र्ताय॑ । नमः॑ । प्र॒जाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा-प॑तये । मन॑वे । स्वाहा॑ । वट् । स्वय॑मभिगू॒र्तायेति॑
 स्वयं - अभि॑गू॒र्ताय॑ । नमः॑ । ऋ॒तम् । ऋ॒तपा॑ इत्यृ॒त - पाः । सु॒वर्वा॑डिति॑ सुवः - वाट् ।
 स्वाहा॑ । वट् । स्वय॑मभिगू॒र्तायेति॑ स्वयं - अभि॑गू॒र्ताय॑ । नमः॑ । तृ॒पन्ता॑म् । हो॒त्राः । मधोः॑
 । घृ॒तस्य॑ । य॒ज्ञप॑तिमिति॑ य॒ज्ञ - प॑तिम् । ऋ॒षयः॑ । ए॒नसा॑ ।

TS 3.2.8.2

TS 3.2.8.2

Samhita Paata

ऽऽहुः । प्र॒जा निर्भ॑क्ता अनु॒त्प॒यमा॑ना मध॒व्यौ स्तो॒कावप॑ तौ र॑राध ॥ सं न॒स्ताभ्या॑ः सृ॒जतु॑वि॒श्वक॑र्मा
 घो॒रा ऋ॒षयो॑ नमो॑ अ॒स्त्वेभ्यः॑ । चक्षु॑ष ए॒षां मन॑सश्च स॒न्धौ बृ॒हस्प॑तये॒ महि॑ षद् द्यु॒मन्त्र॑मः ॥
 नमो॑ वि॒श्वक॑र्मणे॒ स उ॑ पा॒त्वस्मा॑न॒न्यान्ध॒-सोम॑पान् म॒न्यमा॑नः । प्रा॒णस्य॑ वि॒द्वान्ध॒ संम॑रे न धी॒र
 ए॒नश्च॑कृ॒वान् महि॑ ब॒द्ध ए॒षां ॥ तं वि॑श्वक॒र्मन् - []

Pada Paata

आ॒हुः ॥ प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । निर्भ॑क्ता इति॑ निः - भ॒क्ताः । अनु॒त्प॒यमा॑ना इत्यनु॒-त्प॒यमा॑नाः

। म॒ध्व्यौ । स्तो॒कौ । अपेति॑ । तौ । र॒रा॒ध ॥ समि॑ति । नः । ताभ्या॑म् । सृ॒ज॒तु ।
 वि॒श्वक॑र्मेति॑ वि॒श्व - क॑र्मा । घो॒राः । ऋ॒षयः॑ । नमः॑ । अ॒स्तु । ए॒भ्यः ॥ चक्षु॑षः । ए॒षाम्
 । मन॑सः । च । स॒धांवि॑ति सं - धौ । बृ॒ह॒स्प॒तये॑ । म॒हि । स॒त् । द्यु॒म॒दि॒ति द्यु - म॒त् ।
 नमः॑ ॥ नमः॑ । वि॒श्वक॑र्मण॒ इति॑ वि॒श्व - क॑र्म॒णे । सः । उ॒ । पा॒तु । अ॒स्मान् । अ॒न॒न्यान् ।
 सोम॑पा॒नि॒ति सोम॑ - पा॒न् । मन्य॑मानः ॥ प्रा॒ण॒स्येति॑ प्र - अ॒न॒स्य॑ । वि॒द्वान् । स॒म॒र इति॑ सं-अ॒रे ।
 न । धी॑रः । ए॒नः । च॒कृ॒वान् । म॒हि । ब॒द्धः । ए॒षाम् ॥ तम् । वि॒श्वक॑र्म॒न्नि॒ति वि॒श्व - क॑र्म॒न् ।

TS 3.2.8.3

TS 3.2.8.3

Samhita Paata

-प्र मुञ्चा स्वस्तये ये भक्षयन्तो न वसून्यानृहुः । यानृग्नयोऽन्वतप्यन्त धिष्णिंया इयं तेषामवया
 दुरिष्ट्यै स्विष्टिं नस्तां कृणोतु विश्वकर्मा ॥ नमः पितृभ्यो अभि ये नो अख्यन् यज्ञकृतो यज्ञकामाः
 सुदेवा अकामा वो दक्षिणां न नीनिम मा नस्तस्मा देनसः पापयिष्ट । यावन्तो वै सदस्योस्ते सर्वे
 दक्षिण्योस्तेभ्यो यो दक्षिणां न- []

Pada Paata

प्रेति॑ । मु॒ञ्च । स्व॒स्तये॑ । ये । भ॒क्षय॑न्तः । न । वसू॑नि । आ॒नृहुः ॥ यान् । अ॒ग्नयः॑ ।
 अ॒न्वत॑प्यन्तेत्यनु - अतप्यन्त । धिष्णि॑ंयाः । इ॒यम् । तेषा॑म् । अ॒व॒या । दुरि॑ष्ट्या इति॑ दुः -
 इ॒ष्ट्यै । स्वि॑ष्टि॒मिति॑ सु - इ॒ष्टिम् । नः । ताम् । कृ॒णो॒तु । वि॒श्वक॑र्मेति॑ वि॒श्व - क॑र्मा ॥ नमः॑
 । पि॒तृभ्य॑ इति॑ पि॒तृ - भ्यः । अ॒भी॒ति । ये । नः । अ॒ख्यन् । य॒ज्ञकृ॑त इति॑ यज्ञ - कृतः ।

य॒ज्ञका॑मा इति॑ य॒ज्ञ - का॒माः । सु॒दे॒वा इति॑ सु - दे॒वाः । अ॒का॒माः । वः । दक्षि॑णाम् । न ।
नी॒नि॒म् । मा । नः । तस्मा॑त् । ए॒न॒सः । पा॒प॒यिष्ट॑ ॥ याव॑न्तः । वै । स॒द॒स्याः । ते ।
सर्वे॑ । द॒क्षि॒ण्याः । तेभ्यः॑ । यः । दक्षि॑णाम् । न ।

TS 3.2.8.4

TS 3.2.8.4

Samhita Paata

नये॑दैभ्यो वृश्च्ये॑त् यद्-वै॑श्वक॒र्म॒णानि॑ जुहोति॑ स॒द॒स्या॒ने॒व तत् प्री॑णात्य॒स्मे दे॒वासो॑ वपु॑षे चि॒कि॒त्स॒त्
यमा॑शिरा॒ दम्प॑ती वा॒मम॑श्नुतः । पु॒मान् पु॒त्रो जा॑यते वि॒न्दते॑ वस्व॒थ विश्वे॑ अ॒र॒पा ए॑धते गृहः ॥
आ॒शी॒र्दा॒या दम्प॑ती वा॒मम॑श्नुता॒मरि॑ष्टो रा॒यः स॒च॒ता॒ऽसमो॑कसा । य आ॒सि॑च॒त् सं दु॑ग्धं कु॒म्भ्या
स॒हे॒ष्टेन॑ या॒म॒न्नम॑तिं जहा॒तु सः ॥ सर्पि॑र्ग्री॒वी - []

Pada Paata

नये॑त् । एति॑ । ए॒भ्यः । वृश्च्ये॑त् । यत् । वै॑श्वक॒र्म॒णानीति॑ वैश्व - क॒र्म॒णानि॑ । जुहोति॑ ।
स॒द॒स्यान् । ए॒व । तत् । प्री॑णा॒ति । अ॒स्मे इति॑ । दे॒वा॒सः । वपु॑षे । चि॒कि॒त्स॒त् । यम् ।
आ॒शि॒रा । दम्प॑ती इति॑ । वा॒मम् । अ॒श्नुतः ॥ पु॒मान् । पु॒त्रः । जा॑यते । वि॒न्दते । वसु॑ ।
अथ॑ । विश्वे॑ । अ॒र॒पाः । ए॑धते । गृहः ॥ आ॒शी॒र्दा॒येत्या॑शीः - दा॒या । दम्प॑ती इति॑ । वा॒मम्
। अ॒श्नुता॑म् । अरि॑ष्टः । रा॒यः । स॒च॒ता॑म् । स॒मो॒क॒सेति॑ सं - ओ॒क॒सा ॥ यः । एति॑ ।
असि॑चत् । संदु॑ग्धमिति॑ सं - दु॒ग्धम् । कु॒म्भ्यां । स॒ह । इ॒ष्टेन॑ । या॒म॒न्नम् । अ॒म॒तिम् । जहा॒तु

। सः ॥ सर्पिर्ग्रीवीति सर्पिः - ग्रीवी ।

TS 3.2.8.5

TS 3.2.8.5

Samhita Paata

पीव॑र्यस्य जा॒या पीवा॑नः पु॒त्रा अकृ॑शासो अस्य । सहजा॑निर्यः सु॑मख॒स्यमा॑न इन्द्रा॑याऽऽशिरः॑
सह कु॑म्भ्याऽदा॑त् ॥ आ॒शीर्म ऊ॑र्जमु॒त सु॑प्रजा॒स्त्वमिषं॑ दधातु द्रवि॑णः॒ सर्व॑र्चसं । सं जय॑न् क्षेत्रा॑णि
सह॑साऽहमिन्द्र॑ कृण्वानो अ॒न्याः अध॑रान्त्सप॒त्नान् ॥ भू॒तम॑सि भू॒ते मा॑ धा॒ मुख॑मसि मुखं॑ भूयासं
द्यावा॑पृथि॒वीभ्यां॑ त्वा परि॑गृह्णामि विश्वे॑ त्वा दे॒वा वैश्वान॑राः - []

Pada Paata

पीव॑री । अ॒स्य । जा॒या । पीवा॑नः । पु॒त्राः । अकृ॑शासः । अ॒स्य ॥ सहजा॑निरिति सह -
जा॒निः । यः । सु॑मख॒स्यमा॑न इति सु - मख॒स्यमा॑नः । इन्द्रा॑य । आ॒शिर॑म् । सह । कु॑म्भ्यां
। अदा॑त् ॥ आ॒शीरि॑त्या - शीः । मे । ऊ॑र्जम् । उ॒त । सु॑प्रजा॒स्त्वमिति॑ सुप्रजाः - त्वम् ।
इष॑म् । दुधा॑तु । द्रवि॑णम् । सर्व॑र्चसमिति स - र्च॑सम् ॥ सज॑यन्निति सं - जय॑न् । क्षेत्रा॑णि
। सह॑सा । अ॒हम् । इन्द्र॑ । कृण्वानः । अ॒न्यान् । अध॑रान् । स॒प॒त्नान् ॥ भू॒तम् । अ॒सि
। भू॒ते । मा॒ । धाः । मुख॑म् । अ॒सि । मुख॑म् । भू॒या॒सम् । द्यावा॑पृथि॒वीभ्यामिति॑ द्यावा -
पृथि॒वीभ्याम् । त्वा । परि॑ति । गृह्णामि । विश्वे॑ । त्वा । दे॒वाः । वैश्वान॑राः ।

TS 3.2.8.6

TS 3.2.8.6

Samhita Paata

प्रच्यावयन्तु दिवि देवान् दृ॒हान्तरिक्षे॑ वया॑सि पृथि॒व्यां पार्थि॑वान् ध्रु॒वं ध्रु॒वेण॑ ह॒विषा॑ऽव सोमं॑
नयामसि । यथा॑ नः॒ सर्व॑मिज्जग॑दय॒क्ष्मः सु॒मना॑ अस॑त् । यथा॑ न॒ इन्द्र॑ इ॒द्विशः॑ के॒वलीः॑ सर्वाः॑
सम॑नसः॒ कर॑त् । यथा॑ नः॒ सर्वा॑ इ॒दिशो॑ऽस्माकं॑ के॒वली॑रसन्न॑ ॥

Pada Paata

प्रेति॑ । च्या॒व॒य॒न्तु । दि॒वि । दे॒वान् । दृ॒ह॒ । अ॒न्त॒रि॒क्षे । वया॑सि । पृथि॒व्याम् । पार्थि॑वान्
। ध्रु॒वम् । ध्रु॒वेण॑ । ह॒विषा॑ । अवे॑ति । सोम॑म् । न॒या॒म॒सि ॥ यथा॑ । नः॒ । सर्व॑म् । इत्
। जग॑त् । अ॒य॒क्ष्मम् । सु॒मना॑ इति॑ सु - मनाः॑ । अस॑त् ॥ यथा॑ । नः॒ । इन्द्रः॑ । इत् ।
विशः॑ । के॒वलीः॑ । सर्वाः॑ । सम॑नस इति॑ स - म॒न॒सः । कर॑त् ॥ यथा॑ । नः॒ । सर्वाः॑ ।
इत् । दिशः॑ । अ॒स्माक॑म् । के॒वलीः॑ । अस॑न्न ॥

TS 3.2.9.1

TS 3.2.9.1

Samhita Paata

यद्वै होता॑ऽद्भ्यु॒र्मभ्या॑ह्वय॑ते वज्र॑मेनम॒भि प्रव॑र्तय॒त्युक्थ॑शा॒ इत्या॑ह प्रा॒तस्स॑व॒नं प्र॑तिगी॒र्य त्री॑ण्येतान्य॒क्षरा॑णि

त्रिपदा॑ गाय॒त्री गाय॒त्रं प्रा॑तस्स॒व॒नं गाय॒त्रियै॑व प्रा॑तस्स॒व॒ने वज्र॑म॒न्तर्द्ध॑त्त उ॒क्थं वा॒चीत्या॑ह मा॒द्ध्य॑दि॒नः
स॒व॒नं प्र॑ति॒गीर्य॑ च॒त्वार्ये॑तान्य॒क्षरा॑णि चतु॑ष्प॒दा त्रि॑ष्टुप् त्रै॒ष्टुभं॑ मा॒द्ध्य॑दि॒नः स॒व॒नं त्रि॑ष्टुभै॒व मा॒द्ध्य॑न्दि॒ने
स॒व॒ने वज्र॑म॒न्तर्द्ध॑त्त- []

Pada Paata

यत् । वै । होता॑ । अ॒द्ध्यु॑म् । अ॒भ्या॒ह्वय॑त॒ इत्य॑भि - आ॒ह्वय॑ते । वज्र॑म् । ए॒नम् । अ॒भि ।
प्रेति॑ । वर्त॑यति । उ॒क्थं॑शा॒ इत्यु॑क्थं-शाः । इति॑ । आ॒ह । प्रा॒तस्स॒व॒नमि॑ति प्रातः - स॒व॒नम् ।
प्र॒ति॒गीर्ये॑ति॒ प्रति॑ - गी॒र्य । त्री॑णि । ए॒तानि॑ । अ॒क्षरा॑णि । त्रि॒पदे॑ति॒ त्रि॑ - प॒दा । गाय॒त्री । गाय॒त्रम्
। प्रा॒तस्स॒व॒नमि॑ति॒ प्रातः॑ - स॒व॒नम् । गाय॒त्रिया॑ । ए॒व । प्रा॒तस्स॒व॒न इति॑ प्रातः - स॒व॒ने । वज्र॑म्
। अ॒न्तः । धृ॒त्ते । उ॒क्थम् । वा॒चि । इति॑ । आ॒ह । मा॒द्ध्य॑न्दि॒नम् । स॒व॒नम् । प्र॒ति॒गीर्ये॑ति॒
प्रति॑ - गी॒र्य । च॒त्वारि॑ । ए॒तानि॑ । अ॒क्षरा॑णि । चतु॑ष्प॒देति॑ चतुः - प॒दा । त्रि॑ष्टुप् । त्रै॒ष्टुभम्
। मा॒द्ध्य॑न्दि॒नम् । स॒व॒नम् । त्रि॑ष्टुभौ । ए॒व । मा॒द्ध्य॑न्दि॒ने । स॒व॒ने । वज्र॑म् । अ॒न्तः । धृ॒त्ते ।

TS 3.2.9.2

TS 3.2.9.2

Samhita Paata

उ॒क्थं वा॒चीन्द्रा॑येत्या॒ह तृ॒तीय॑स॒व॒नं प्र॑ति॒गीर्य॑ स॒प्तै॒तान्य॑क्ष॒राणि॑ स॒प्तप॑दा॒ शक्र॑री॒ शाक्व॑रो वज्रो॒ वज्रे॑णै॒व
तृ॒तीय॑स॒व॒ने वज्र॑म॒न्तर्द्ध॑त्ते ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो वद॑न्ति॒ स त्वा॑ अ॒द्ध्युः॑ स्या॒द्यो य॑थास॒व॒नं प्र॑ति॒गरे॑ छ॒न्दा॑ंसि
सम्पा॑दयेत् तेजः॑ प्रातः॑ स॒व॒न आ॒त्मन् द॑धी॒तेन्द्रि॑यं मा॒द्ध्य॑न्दि॒ने स॒व॒ने प॒शूः॑ स्तृ॒तीय॑स॒व॒न इत्यु॑क्थं॑शा॒
इत्या॑ह प्रा॒तस्स॒व॒नं प्र॑ति॒गीर्य॑ त्री॒ण्ये॒तान्य॑क्ष॒राणि॑ - []

Pada Paata

उ॒क्थम् । वा॒चि । इन्द्रा॑य । इति॑ । आ॒ह । तृती॒यस॒वनमि॑ति तृतीय - स॒वनम् । प्र॒तिगी॑र्येति॑
 प्रति - गी॒र्य । स॒प्त । ए॒तानि॑ । अ॒क्षरा॑णि । स॒प्तप॑देति॑ स॒प्त - प॒दा । शक्र॑री । शा॒क्ररः । वज्रः
 । वज्रे॑ण । ए॒व । तृती॒यस॒वन इति॑ तृतीय - स॒वने । वज्र॑म् । अ॒न्तः । ध॒त्ते । ब्रह्म॑वा॒दिन॑
 इति॑ ब्रह्म - वा॒दिनः । व॒दन्ति॑ । सः । तु । वै । अ॒ध्व॒र्युः । स्या॒त् । यः । य॒थास॒वनमि॑ति॑
 यथा - स॒वनम् । प्र॒तिग॒र इति॑ प्रति - ग॒रे । छन्दा॑श्सि । स॒पां॒दये॑दिति॑ सं - पा॒दये॑त् । तेजः
 । प्रा॒त॒स्स॒वन इति॑ प्रातः - स॒वने । आ॒त्मन् । द॒धी॑त । इ॒न्द्रि॒यम् । मा॒ध्य॒न्दि॒ने । स॒वने ।
 प॒शून् । तृती॒यस॒वन इति॑ तृतीय - स॒वने । इति॑ । उ॒क्थ॑शा॒ इत्यु॒क्थ - शाः । इति॑ । आ॒ह ।
 प्रा॒त॒स्स॒वनमि॑ति॑ प्रातः - स॒वनम् । प्र॒तिगी॑र्येति॑ प्रति - गी॒र्य । त्री॑णि । ए॒तानि॑ । अ॒क्षरा॑णि ।

TS 3.2.9.3**TS 3.2.9.3****Samhita Paata**

त्रि॒पदा॑ गा॒य॒त्री गा॒य॒त्रं प्रा॑त॒स्स॒वनं प्रा॑त॒स्स॒वन ए॒व प्र॑ति॒ग॒रे छन्दा॑श्सि स॒पां॒दय॑त्यथो तेजो वै गा॒य॒त्री
 तेजः॑ प्रातः स॒वनं तेज॑ ए॒व प्रा॑त॒स्स॒वन आ॒त्मन् ध॑त्त उ॒क्थं वा॒ची॒त्याह॑ मा॒ध्य॒न्दि॒नः स॒वनं प्र॑ति॒गी॒र्य
 च॒त्वार्ये॑तान्य॒क्षरा॑णि च॒तु॒ष्प॒दा त्रि॒ष्टुप् त्रै॒ष्टुभं॑ मा॒ध्य॒न्दि॒नः स॒वनं मा॒ध्य॒दि॒न ए॒व स॒वने प्र॑ति॒ग॒रे
 छन्दा॑श्सि स॒पां॒दय॑त्यथो इ॒न्द्रि॒यं वै त्रि॒ष्टुगि॑न्द्रि॒यं मा॒ध्य॒दि॒नः स॒वन - []

Pada Paata

त्रिपदेति त्रि - पदा॑ । गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्रम् । प्रा॒त॒स्स॒व॒नमि॒ति॑ प्रा॒तः - स॒व॒नम् । प्रा॒त॒स्स॒व॒न
इति॑ प्रा॒तः - स॒व॒ने । ए॒व । प्र॒ति॒ग॒र इति॑ प्र॒ति - ग॒रे । छ॒न्दा॑श्सि । स॒मि॒ति॑ । पा॒दु॒य॒ति ।
अथो॑ इति॑ । तेजः॑ । वै । गा॒य॒त्री । तेजः॑ । प्रा॒त॒स्स॒व॒नमि॒ति॑ प्रा॒तः - स॒व॒नम् । तेजः॑ ।
ए॒व । प्रा॒त॒स्स॒व॒न इति॑ प्रा॒तः - स॒व॒ने । आ॒त्मन् । ध॒त्ते । उ॒क्थ॑म् । वा॒चि । इति॑ । आ॒ह
। मा॒द्ध्य॑न्दि॒नम् । स॒व॒नम् । प्र॒ति॒गी॒र्येति॑ प्र॒ति - गी॒र्य॑ । च॒त्वा॒रि॑ । ए॒ता॒नि॑ । अ॒क्ष॒रा॒णि ।
च॒तु॑ष्पदेति॑ च॒तुः - प॒दा॑ । त्रि॒ष्टुप् । त्रै॒ष्टु॒भम् । मा॒द्ध्य॑न्दि॒नम् । स॒व॒नम् । मा॒द्ध्य॑न्दि॒ने । ए॒व ।
स॒व॒ने । प्र॒ति॒ग॒र इति॑ प्र॒ति - ग॒रे । छ॒न्दा॑श्सि । स॒मि॒ति॑ । पा॒दु॒य॒ति । अथो॑ इति॑ । इ॒न्द्रि॒यम्
। वै । त्रि॒ष्टुक् । इ॒न्द्रि॒यम् । मा॒द्ध्य॑न्दि॒नम् । स॒व॒नम् ।

TS 3.2.9.4**TS 3.2.9.4****Samhita Paata**

-मिन्द्रियमेव माद्ध्यन्दिने सवनं आत्मन् धत्त उक्थं वाचीन्द्रायेत्याह तृतीयसवनं प्रतिगीर्यं सप्तैतान्यक्षराणि
सप्तपदा शक्करी शाकुराः पशवो जागृतं तृतीयसवनं तृतीयसवन एव प्रतिगरे छन्दाश्सि संपादयत्यथो
पशवो वै जगती पशवस्तृतीयसवनं पशूनेव तृतीयसवन आत्मन् धत्ते यद्वै होताऽद्ध्युमंभ्याह्वयत
आव्यमस्मिन् दधाति तद्यन्त्रा - []

Pada Paata

इन्द्रियम् । ए॒व । मा॒द्ध्य॑न्दि॒ने । स॒र्व॑ने । आ॒त्म॒न् । ध॒त्ते । उ॒क्थ॑म् । वा॒चि॑ । इन्द्रा॑य । इति॑ ।
 आ॒ह॒ । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न॒मि॒ति॑ तृतीय - स॒व॒न॒म् । प्र॒ति॒गी॒र्ये॑ति॑ प्र॒ति - गी॒र्य॑ । स॒प्त॑ । ए॒ता॒नि॑ । अ॒क्ष॒रा॑णि
 । स॒प्त॒प॒दे॒ति॑ स॒प्त - प॒दा॑ । श॒क्र॑री । शा॒क्र॒राः॑ । प॒श॒वः॑ । जा॒ग॑तम् । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न॒मि॒ति॑ तृतीय -
 स॒व॒न॒म् । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न॒ इति॑ तृतीय - स॒व॒ने॑ । ए॒व । प्र॒ति॒ग॒र॒ इति॑ प्र॒ति - ग॒रे॑ । छ॒न्दा॑श्सि । स॒मि॒ति॑
 । पा॒द॒य॒ति॑ । अथो॑ इति॑ । प॒श॒वः॑ । वै । ज॒ग॑ती । प॒श॒वः॑ । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न॒मि॒ति॑ तृतीय - स॒व॒न॒म्
 । प॒शून् । ए॒व । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न॒ इति॑ तृतीय - स॒व॒ने॑ । आ॒त्म॒न् । ध॒त्ते । यत् । वै । हो॒ता॑ ।
 अ॒द्ध्यु॑म् । अ॒भ्या॒ह॒य॑त॒ इत्य॑भि - आ॒ह॒य॑ते । आ॒व्य॑म् । अ॒स्मि॒न् । द॒धा॒ति॑ । तत् । यत् । न ।

TS 3.2.9.5

TS 3.2.9.5

Samhita Paata

प॒ह॒नी॑त॒ पुरा॑ऽस्य॑ स॒व॒त्स॒रा॒द्-गृ॒ह॒ आ॒ वे॒वी॒र॒ञ्छो॑ऽसा॒ मोद॑ इ॒वेति॑ प्र॒त्या॒ह॒य॑ते॒ तेनै॒व तद॑प॒ ह॒ते॒ यथा॑ वा
 आ॒य॑तां प्र॒ती॒क्ष॑त॒ ए॒वम॑द्ध्युः प्र॒ति॒ग॒रं प्र॒ती॒क्ष॑ते॒ यद॑भि॒ प्र॒ति॒गृ॒णी॒या॒द्यथा॑ ऽऽय॑त॒या स॒मृ॒च्छ॑ते॒ ता॒दृ॒गे॒व
 तद्य॑द॒र्द्ध॑र्चा॒ल्लु॒प्ये॒त॒ यथा॑ धा॒व॑द्ध्यो॒ ही॒य॑ते॒ ता॒दृ॒गे॒व तत् प्र॒बा॒हु॒ग्वा ऋ॒त्वि॒जा॑मु॒द्गी॒था उ॒द्गी॒थ ए॒वो॒द्-गा॑तृ॒णा
 - []

Pada Paata

अ॒प॒ह॒नी॑ते॒त्यप॑ - ह॒नी॑त॒ । पुरा॑ । अ॒स्य॑ । स॒व॒त्स॒रा॒दि॒ति॑ सं - व॒त्स॒रा॒त् । गृ॒हे॑ । ए॒ति॑ ।
 वे॒वी॒र॒न् । शो॑ऽसा॒ । मोद॑ः । इ॒व॒ । इति॑ । प्र॒त्या॒ह॒य॑त॒ इति॑ प्र॒ति - आ॒ह॒य॑ते॒ । तेन॑ ।

ए॒व । तत् । अ॒पेति॑ । ह॒ते । यथा॑ । वै । आ॒य॒ता॒मित्या॑ - य॒ता॒म् । प्र॒तीक्ष॑तु इति॑ प्र॒ति
- ईक्ष॑ते । ए॒वम् । अ॒द्भ्युः । प्र॒ति॒ग॒र॒मिति॑ प्र॒ति - ग॒र॒म् । प्र॒तीति॑ । ईक्ष॑ते । यत् ।
अ॒भि॒प्र॒ति॒गृ॒णी॒या॒दित्य॑भि - प्र॒ति॒गृ॒णी॒या॒त् । यथा॑ । आ॒य॒त॒येत्या॑ - य॒त॒या । स॒मृ॒च्छ॒तु इति॑ सं
- ऋ॒च्छ॒ते । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । यत् । अ॒र्द्ध॒र्चा॒दित्य॑र्द्ध॒-ऋ॒चा॒त् । लु॒प्येत॑ । यथा॑ ।
धा॒व॒द्भ्य इति॑ धा॒व॒त् - भ्यः॑ । ही॒य॒ते । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । प्र॒बा॒हु॒गिति॑ प्र - बा॒हु॒क् । वै ।
ऋ॒त्वि॒जा॑म् । उ॒द्गी॒था इत्यु॑त्-गी॒थाः । उ॒द्गी॒थ इत्यु॑त् - गी॒थः । ए॒व । उ॒द्गा॒तृ॒णामित्यु॑त्-गा॒तृ॒णाम् ।

TS 3.2.9.6

TS 3.2.9.6

Samhita Paata

मृ॒चः प्र॑ण॒व उ॑क्थ॒श॒सिना॑ प्रति॒ग॒रोऽद्भ्य॑णां॒ य एवं॑ वि॒द्वान् प्र॑ति॒गृ॒णात्य॑न्ना॒द ए॒व भ॑व॒त्याऽस्य॑ प्र॒जायां॑
वा॒जी जा॑य॒त इ॒यं वै हो॒ताऽसा॑व॒द्भ्युर्य॑दासी॒नः श॒स॒ संत्य॑स्या ए॒व तद्धो॒ता नै॒त्यास्त॑ इ॒व ही॒य॒मथो॑
इ॒मामे॒व ते॒न य॑ज॒मानो॑ दु॒हे यत् तिष्ठ॑न् प्रति॒गृ॒णात्य॑मु॒ष्या ए॒व तद॑द्भ्यु॒र्नैति॑ - []

Pada Paata

ऋ॒चः । प्र॑ण॒व इति॑ प्र - न॒वः । उ॒क्थ॒श॒सिना॑मित्यु॑क्थ - श॒सिना॑म् । प्र॒ति॒ग॒र इति॑ प्र॒ति - ग॒रः
। अ॒द्भ्यु॒णाम् । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । प्र॒ति॒गृ॒णातीति॑ प्र॒ति-गृ॒णाति॑ । अ॒न्ना॒द इत्य॑न्न - अ॒दः
। ए॒व । भ॑व॒ति । ए॒ति॑ । अ॒स्य । प्र॒जाया॑मिति॑ प्र - जा॒या॑म् । वा॒जी । जा॑य॒ते । इ॒यम् । वै ।
हो॒ता । अ॒सौ । अ॒द्भ्युः । यत् । आ॒सी॒नः । श॒स॒संति॑ । अ॒स्याः । ए॒व । तत् । हो॒ता । न ।

ए॒ति । आ॒स्तै । इ॒व । हि । इ॒यम् । अ॒थो इति॑ । इ॒माम् । ए॒व । तेन॑ । यज॑मानः । दु॒हे ।
यत् । तिष्ठ॑न् । प्र॒तिगृ॑णातीति॑ प्रति - गृ॒णाति॑ । अ॒मुष्याः॑ । ए॒व । तत् । अ॒द्भ्युः । न । ए॒ति ।

TS 3.2.9.7

TS 3.2.9.7

Samhita Paata

तिष्ठ॑तीव ह्य॑सावथो॑ अ॒मूमे॒व तेन॑ यज॑मानो दु॒हे यदा॑सीनः॑ श॒शंस॑ति॒ तस्मा॑दितः॑ प्र॒दानं दे॒वा
उप॑ जीवन्ति॒ यत् तिष्ठ॑न् प्रतिगृ॑णाति॒ तस्मा॑दमु॒तः प्र॒दानं म॒नुष्या॑ उप॑ जीवन्ति॒ यत् प्रा॒डासीनः॑
श॒शंस॑ति॒ प्रत्य॑ङ् तिष्ठ॑न् प्रतिगृ॑णाति॒ तस्मा॑त् प्रा॒चीनः॑ रे॒तो धी॑यते॒ प्रती॑चीः॑ प्र॒जा जा॑यन्ते॒ यद्वै
होता॑ऽद्भ्यु॑म॒भ्याह्व॑यते॒ वज्र॑मे॒नम॒भि प्र॑वर्तयति॒ () परा॑डा वर्तते॒ वज्र॑मे॒व तन्नि॑ करोति ॥

Pada Paata

तिष्ठ॑ति । इ॒व । हि । अ॒सौ । अ॒थो इति॑ । अ॒मूम् । ए॒व । तेन॑ । यज॑मानः । दु॒हे ।
यत् । आ॒सीनः॑ । श॒शंस॑ति । तस्मा॑त् । इ॒तः प्र॑दानमि॒तीतः॑ - प्र॒दानम् । दे॒वाः । उपेति॑ ।
जी॒वन्ति॒ । यत् । तिष्ठ॑न् । प्र॒तिगृ॑णातीति॑ प्रति - गृ॒णाति॑ । तस्मा॑त् । अ॒मुतः॑ प्र॒दानमि॒त्यमु॒तः
- प्र॒दानम् । म॒नुष्याः॑ । उपेति॑ । जी॒वन्ति॒ । यत् । प्रा॒ङ् । आ॒सीनः॑ । श॒शंस॑ति । प्रत्य॑ङ्
। तिष्ठ॑न् । प्र॒तिगृ॑णातीति॑ प्रति - गृ॒णाति॑ । तस्मा॑त् । प्रा॒चीनम् । रे॒तः । धी॑यते । प्रती॑चीः॑
। प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । जा॒यन्ते॒ । यत् । वै । होता॑ । अ॒द्भ्युम् । अ॒भ्याह्व॑यत॒ इत्या॑भि -
आ॒ह्वय॑ते । वज्र॑म् । ए॒नम् । अ॒भि । प्रेति॑ । वर्त॑यति॒ () । परा॑ङ् । एति॑ । वर्त॑ते । वज्र॑म्

। ए॒व । तत् । नी॒तिं । क॒रो॒ति ॥

TS 3.2.10.1

TS 3.2.10.1

Samhita Paata

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽसि॒ वा॒क्ष॒स॒द॒सि॒ वा॒क्पा॒भ्यां॑ त्वा॒ क्र॒तु॒पा॒भ्या॑म॒स्य॒ य॒ज्ञ॒स्य॑ ध्रु॒व॒स्या॒ऽद्व्य॑क्षा॒भ्यां॑ गृ॒ह्मा॒-
म्यु॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽस्य॒त॒स॒द॒सि॒ चक्षु॑ष्पा॒भ्यां॑ त्वा॒ क्र॒तु॒पा॒भ्या॑म॒स्य॒ य॒ज्ञ॒स्य॑ ध्रु॒व॒स्या॒ऽद्व्य॑क्षा॒भ्यां॑ गृ॒ह्मा॒म्यु॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽसि॒
श्रु॒त॒स॒द॒सि॒ श्रो॒त्र॒पा॒भ्यां॑ त्वा॒ क्र॒तु॒पा॒भ्या॑म॒स्य॒ य॒ज्ञ॒स्य॑ ध्रु॒व॒स्या॒ऽद्व्य॑क्षा॒भ्यां॑ गृ॒ह्मा॒मि॒ दे॒वे॒भ्य॑स्त्वा॒ वि॒श्व॑दे॒वे॒भ्य॑स्त्वा॒
वि॒श्व॑भ्य॑स्त्वा॒ दे॒वे॒भ्यो॒ वि॒ष्णो॑वु॒रु॒क्र॒मै॒ष ते॒ सो॒म॒स्त॑ र॒क्ष॒स्व - []

Pada Paata

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त॒ इत्यु॑प॒या॒म - गृ॒ही॒तः॒ । अ॒सि॒ । वा॒क्ष॒स॒दि॒ति॒ वा॒क्ष - स॒त् । अ॒सि॒ । वा॒क्पा॒भ्या॑मि॒ति॒
वाक् - पा॒भ्या॑म् । त्वा॒ । क्र॒तु॒पा॒भ्या॑मि॒ति॒ क्र॒तु - पा॒भ्या॑म् । अ॒स्य॒ । य॒ज्ञ॒स्य॑ । ध्रु॒व॒स्य॑ ।
अ॒द्व्य॑क्षा॒भ्या॑मि॒त्यधि॑ - अ॒क्षा॒भ्या॑म् । गृ॒ह्मा॒मि॒ । उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त॒ इत्यु॑प॒या॒म - गृ॒ही॒तः॒ । अ॒सि॒ ।
ऋ॒त॒स॒दि॒त्यु॒त - स॒त् । अ॒सि॒ । चक्षु॑ष्पा॒भ्या॑मि॒ति॒ चक्षुः॑ - पा॒भ्या॑म् । त्वा॒ । क्र॒तु॒पा॒भ्या॑मि॒ति॒
क्र॒तु - पा॒भ्या॑म् । अ॒स्य॒ । य॒ज्ञ॒स्य॑ । ध्रु॒व॒स्य॑ । अ॒द्व्य॑क्षा॒भ्या॑मि॒त्यधि॑ - अ॒क्षा॒भ्या॑म् । गृ॒ह्मा॒मि॒ ।
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त॒ इत्यु॑प॒या॒म - गृ॒ही॒तः॒ । अ॒सि॒ । श्रु॒त॒स॒दि॒ति॒ श्रु॒त - स॒त् । अ॒सि॒ । श्रो॒त्र॒पा॒भ्या॑मि॒ति॒
श्रो॒त्र - पा॒भ्या॑म् । त्वा॒ । क्र॒तु॒पा॒भ्या॑मि॒ति॒ क्र॒तु - पा॒भ्या॑म् । अ॒स्य॒ । य॒ज्ञ॒स्य॑ । ध्रु॒व॒स्य॑ ।
अ॒द्व्य॑क्षा॒भ्या॑मि॒त्यधि॑ - अ॒क्षा॒भ्या॑म् । गृ॒ह्मा॒मि॒ । दे॒वे॒भ्यः॑ । त्वा॒ । वि॒श्व॑दे॒वे॒भ्य॑ इति॑ वि॒श्व॑-दे॒वे॒भ्यः॑

। त्वा॒ । वि॒श्वेभ्यः॑ । त्वा॒ । दे॒वेभ्यः॑ । वि॒ष्णो॑ । उ॒रु॒क्र॒मेत्यु॑रु - क्र॒म् । ए॒षः । ते॒ । सोमः॑
। तम् । रु॒क्षस्व॑ ।

TS 3.2.10.2

TS 3.2.10.2

Samhita Paata

तं ते॑ दु॒श्चक्षा॑ माऽव॑ ख्यन्मयि॑ वसुः॑ पु॒रोवसु॑र्वाक्पा॑ वाचं॑ मे पाहि॑ मयि॑ वसु॑र्विद॒द्वसु॑श्चक्षु॒ष्पाश्चक्षु॑र॒
मे पाहि॑ मयि॑ वसुः॑ सँयद्वसुः॑ श्रोत्र॒पाः श्रोत्रं॑ मे पाहि॑ भूर॑सि॒ श्रेष्ठो॑ रश्मी॒नां प्रा॑ण॒पाः प्रा॑णं मे पाहि॑
धूर॑सि॒ श्रेष्ठो॑ रश्मी॒नाम॑पा॒नपा॑ अ॒पा॒नं मे पाहि॑ यो न॑ इन्द्र॒वायू॑ मि॒त्रावरु॑णा-व॒श्विना॑व॒भिदा॑स॒ति॒ भ्रातृ॑व्य
() उ॒त्पिपी॑ते शु॒भस्प॑ती इ॒दम॑हं तम॒धरं॑ पा॒दया॑मि॒ यथेन्द्रा॑ऽहमु॒त्तम॑श्चे॒तया॑नि ॥

Pada Paata

तम् । ते॒ । दु॒श्चक्षा॑ इति॑ दुः - चक्षाः॑ । मा॒ । अवे॑ति॒ । ख्य॑त् । मयि॑ । वसुः॑ । पु॒रोवसु॑रिति॑
पु॒रः - वसुः॑ । वा॒क्पा॑ इति॑ वाक् - पाः । वाच॑म् । मे॒ । पा॒हि॒ । मयि॑ । वसुः॑ । वि॒दद्व॑सु॒रिति॑
वि॒दत् - वसुः॑ । च॒क्षु॒ष्पा॑ इति॑ चक्षुः - पाः । चक्षुः॑ । मे॒ । पा॒हि॒ । मयि॑ । वसुः॑ । सँय॑द्
वसु॒रिति॑ सँयत् - वसुः॑ । श्रो॒त्रपा॑ इति॑ श्रोत्र-पाः । श्रोत्र॑म् । मे॒ । पा॒हि॒ । भूः । अ॒सि॒ । श्रेष्ठः॑
। रश्मी॒नाम् । प्रा॒णपा॑ इति॑ प्राण - पाः । प्रा॒णमि॑ति॒ प्र- अ॒नम् । मे॒ । पा॒हि॒ । धूः । अ॒सि॒ ।
श्रेष्ठः॑ । रश्मी॒नाम् । अ॒पा॒नपा॑ इत्य॑पा॒न - पाः । अ॒पा॒नमि॑त्य॒प - अ॒नम् । मे॒ । पा॒हि॒ । यः ।
नः । इन्द्र॒वायू॑ इतीन्द्र - वा॒यू । मि॒त्रावरु॑णा॒विति॑ मि॒त्रा - वरु॑णौ । अ॒श्विनौ॑ । अ॒भिदा॑स॒तीत्य॑भि

- दास॑ति । भ्रातृ॑व्यः () । उत्पि॑पीत॒ इत्यु॑त् - पिपी॑ते । शु॒भः । प॒ती इति॑ । इ॒दम् । अ॒हम् । तम् । अध॑रम् । पा॒दुया॑मि । यथा॑ । इन्द्र॑ । अ॒हम् । उत्त॑म इत्यु॑त् - त॒मः । चे॒तया॑नि ॥

TS 3.2.11.1

TS 3.2.11.1

Samhita Paata

प्र सो अ॒ग्रे तवो॑तिभिः सु॒वीरा॑भिस्तरति॒ वाज॑कर्मभिः । यस्य॑ त्व॒सुख्य॑मावि॒थ ॥ प्र हो॒त्रे पू॒र्व्यं
वचो॑ऽग्रये॒ भर॑ता बृ॒हत् । वि॒पां ज्योती॑ऽषि बिभ्र॑ते न वे॒धसै॑ ॥ अ॒ग्रे त्री॑ ते वाजि॑ना त्री॒ ष॒धस्था॑
ति॒स्रस्ते॑ जि॒ह्वा ऋ॑तजा॒त पूर्वीः॑ । ति॒स्र उ॑ ते त॒नुवो॑ दे॒ववा॑तास्ताभि॑र्नः पाहि॒ गिरो॑ अप्र॑युच्छन् ॥
सं॒वाम् क॑र्मणा॒ समि॑षा - []

Pada Paata

प्रेति॑ । सः । अ॒ग्रे । तव॑ । उ॒तिभि॑रित्यूति - भिः । सु॒वीरा॑भिरिति॒ सु - वी॑राभिः । त॒रति॑
। वाज॑कर्मभिरिति॒ वाज॑कर्म - भिः ॥ यस्य॑ । त्वम् । सु॒ख्यम् । आ॒वि॒थ ॥ प्रेति॑ । हो॒त्रे ।
पू॒र्व्यम् । वचः॑ । अ॒ग्रये॑ । भ॒र॒त । बृ॒हत् ॥ वि॒पा॒मिति॑ वि - पा॒म् । ज्योती॑ऽषि । बिभ्र॑ते ।
न । वे॒धसै॑ ॥ अ॒ग्रे । त्री॑ । ते । वाजि॑ना । त्री॒ । स॒ध॒स्थेति॑ स॒ध - स्था॑ । ति॒स्रः । ते ।
जि॒ह्वाः । ऋ॑तजा॒तेत्यु॑त् - जा॒त । पूर्वीः॑ ॥ ति॒स्रः । उ॑ । ते । त॒नुवः॑ । दे॒ववा॑ता इति॑ दे॒व -
वा॒ताः । ताभिः॑ । नः॑ । पा॒हि । गि॒रः । अप्र॑युच्छन्नि॒त्यप्र॑ - यु॒च्छन् ॥ समि॑ति । वा॒म् ।
क॑र्मणा । समि॑ति । इ॒षा ।

TS 3.2.11.2

TS 3.2.11.2

Samhita Paata

हि॒नोमीन्द्रा॑-वि॒ष्णू अप॑स॒स्पारे॑ अ॒स्य । जु॒षेथाँ॑ य॒ज्ञं द्र॑वि॒णं च ध॑त्त॒मरि॑ष्टैर्नः प॒थिभिः॑ पा॒रय॑न्ता ॥
 उ॒भा जि॑ग्यथु॒र्न परा॑ जयेथे न परा॑ जि॒ग्ये क॑त॒रश्च॑नैनोः । इन्द्र॑श्च वि॒ष्णो यद॑प॒स्पृधे॑थां त्रे॒धा स॒हस्रं॑
 वि॒ तदै॑रयेथां ॥ त्री॒ण्यायू॑श्षि॒ तव॑ जा॒तवे॑दस्ति॒स्र आ॒जानी॑रु॒षस॑स्ते अ॒ग्रे । ताभि॑र्दे॒वाना॑मवो॒ यक्षि॑
 वि॒द्वान॑था - []

Pada Paata

हि॒नोमि॑ । इन्द्रा॑वि॒ष्णू इतीन्द्रा॑ - वि॒ष्णू । अप॑सः । पा॒रे । अ॒स्य ॥ जु॒षेथाँ॑म् । य॒ज्ञम् । द्र॑वि॒णम्
 । च॒ । ध॑त्त॒म् । अरि॑ष्टैः । नः॒ । प॒थिभि॑रिति॒ प॒थि-भिः॑ । पा॒रय॑न्ता ॥ उ॒भा । जि॑ग्यथुः ।
 न । परे॑ति । ज॒येथे॒ इति॑ । न । परे॑ति । जि॒ग्ये । क॑त॒रः । च॒न । ए॒नोः ॥ इन्द्रः॑ । च॒ ।
 वि॒ष्णो इति॑ । यत् । अप॑स्पृधे॒थाम् । त्रे॒धा । स॒हस्र॑म् । वी॒ति । तत् । ऐ॒रये॒थाम् ॥ त्री॒णि
 । आ॒यूश्षि॑ । तव॑ । जा॒तवे॑द इति॒ जात॑ - वे॒दः । ति॒स्रः । आ॒जानी॑रित्या॒ - जानीः॑ । उ॒षसः॑
 । ते॒ । अ॒ग्रे । ताभिः॑ ॥ दे॒वाना॑म् । अवः॑ । य॒क्षि । वि॒द्वान् । अथ॑ ।

TS 3.2.11.3**TS 3.2.11.3****Samhita Paata**

-भ॒व॒ यज॑मानाय॒ शँयोः ॥ अ॒ग्नि॒स्त्रीणि॑ त्रि॒धातू॑न्या॒ क्षेति॑ वि॒दथा॑ क॒विः । स त्री॑श्चे॒कादु॑शा॒ इह ॥
यक्ष॑च्च पि॒प्रय॑च्च नो॒ विप्रो॑ दू॒तः परि॑ष्कृतः । नभ॑न्तामन्य॒के संमे ॥ इन्द्रा॑विष्णू॒ दृ॒हिताः शम्ब॑रस्य॒
नव॑ पुरो॒ नव॑तिं च॒ श्र॒थिष्टं॑ । शतं॑ व॒र्चिनः॑ स॒हस्रं॑ च सा॒कः ह॒थो अ॑प्र॒त्यसु॑रस्य वी॒रान् ॥ उ॒त
मा॒ता म॑हिष॒ मन्वे॑नदुमी॒ त्वा () ज॑हति पु॒त्र दे॒वाः । अथा॑ब्रवीद्-वृ॒त्रमिन्द्रो॑ ह॒निष्य॑न्थ॒-सखे॑ विष्णो
वि॒तुरं॑ वि॒क्रम॑स्व ॥

Pada Paata

भ॒व॒ । यज॑मानाय । शम् । योः ॥ अ॒ग्निः । त्री॑णि । त्रि॒धातू॑नीतिं त्रि - धातू॑नि । एति॑ । क्षेति॑
। वि॒दथा॑ । क॒विः ॥ सः । त्रीन् । ए॒कादु॑शान् । इह ॥ यक्ष॑त् । च । पि॒प्रय॑त् । च ।
नः । विप्रः । दू॒तः । परि॑ष्कृतः ॥ नभ॑न्ताम् । अ॒न्यके॑ । संमे ॥ इन्द्रा॑विष्णू इतीन्द्रा॑-विष्णू
। दृ॒हिताः । शम्ब॑रस्य । नव॑ । पुरः । न॒वति॑म् । च । श्र॒थिष्टम् ॥ शतम् । व॒र्चिनः॑ ।
स॒हस्रं॑म् । च । सा॒कम् । ह॒थः । अ॒प्रति॑ । असु॑रस्य । वी॒रान् ॥ उ॒त । मा॒ता । म॑हिषम् ।
अ॒न्विति॑ । अ॒वेन॑त् । अ॒मी इति॑ । त्वा () । ज॑हति । पु॒त्र । दे॒वाः ॥ अथ॑ । अ॒ब्रवी॑त् ।
वृ॒त्रम् । इन्द्रः॑ । ह॒निष्य॑न् । सखे॑ । वि॒ष्णो इति॑ । वि॒तुरमि॑तिं वि - तुरम् । वी॒तिं । क्र॒मस्व ॥